

Izstrādāts tūrisma zīmols. Tas, autoruprāt, iemieso Ziemeļlatgales daudzveidīgo raksturu – striktas, asas robežas (novads stiprajiem) kopā ar apaļo un omulīgo (viesmīlība, kas nenāk uzreiz, bet, kad ir, tad jūties). Interesanti, – ‘T’ burts ir elegants veltījums ticībai (ja tici, tad ievēro), bet ‘L’ un ‘Ļ’ savienojumu virzieni atgādina par robežu (gan ārējo, gan to, kā ikviens sargā savas robežas).

Edgars Gabranovs

Pirms nedēļas Balvu novada Finanšu komitejas sēdē deputāti iepazīs ar informatīvo ziņojumu “Par Balvu novada tūrisma zīmola pamata koncepciju starptautiskās konkurētspējas veicināšanai”. Kompānijas “Wingspace” pārstāves Liene Kupča un Guna Akona, prezentējot Ziemeļlatgales tūrisma zīmolu, uzsvēra, ka vajag drosmi jaunradīt.

Ziemeļlatgales Biznesa un tūrisma centra vadītāja Māriete Orniņa deputātus mudināja iztēloties sevi kā novada viesus un paskatīties uz mūsu novadu no daudz plašāka skatpunkta nekā ierasts ikdienā: “Atgādināšu, ka pašvaldība pērn noslēdza līgumu ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru par atbalsta saņemšanu Latvijas starptautiskās konkurētspējas veicināšanai tūrismā. Lai spēcīgāku Balvu novadu kā tūrisma galamērķi konkurētspējai gan Latvijā, gan ārvalstīs, sacenšoties par ārzemju un vietējiem tūristiem, esam saņēmuši atbalstu jaunas mājaslapas “visit.balvi.lv” un arī tūrisma zīmola izstrādei.”

Kompānijas “Wingspace” pārstāve Liene Kupča informēja, kas bijis koncepcijas pamatā, proti, ko nozīmē Balvu novads un Ziemeļlatgale Eiropas Savienības kontekstā: “Tie ir arī ES austrumu vārti, kas uzliek jums, kā šo vārtu turētājiem, pienākumus un atbildību. Pētot datus, kvalitatīvās atsauksmes un dažādus izvērtējumus, kā tūristi un ceļotāji brauc horizontāli vai vertikāli no Lietuvas vai Igaunijas, vai caurbrauc, piemēram, kā vācieši ar saviem

kemperiem, mēģinājām atrast atbildi uz jautājumu, ar ko Balvu novads atšķiras no pārējās Latgales. Kas ir tās unikālās un atšķirīgās lietas? Balvu novada spēks drīzāk ir intrigas raisīšanā, jo vārds ‘ziemeļi’ ienes citas vēsmas. Uz ziemeļiem raugāties caur lielāku distanci, caur lielāku uzticēšanos, caur lielāku mieru un patiesīgumu. No zīmola perspektīvas raugoties, jums ir pamats no jauna paskatīties vienam uz otru un ieraudzīt kaut ko neizdarītu. Tūrisma kontekstā visbiežāk stāsti runāti pa vienam, bet nav līdz galam izstāstīti. Lielā vērtība ir tā, ka jūs esat visi kopā, ka vienojošais spēks ir tradīcijas, robežas un daudz kas cits. Par Latgali trāpīgi jau 1939.gadā rakstījis Francis Kemps grāmatā “Likteņi”: “No Latgales daudz tiek gaidīts un cerēts.” Citāts ir par to, lai mazāk liekam cerības, bet vairāk iepazīstam, parādām, ievilinām šī vārda labākajā nozīmē un izstāstām par bagātībām, ko slēpj novads.” Tāpat L.Kupča detalizēti iepazīstināja ar Ziemeļlatgales SVID tūrisma pieredzi, akcentējot: S – stiprās puses; V – vājās puses; I – iespējas; D – draudus. Savukārt G.Akona, turpinot kolēģes vērtību stāstu, prezentēja izstrādāto krāsu kodu un krāsu joslas.

Deputāte Ruta Cibule atzina, ka viņai patīk rezultāts, kas ir pārsteidzoši vienkāršs: “Galvenais uzdevums bija atrast to, kas mūs vieno.” Arī deputāti Aldis Bukšs un Aija Mežale neslēpa, ka piedāvājums simpatizē. “Gribētos, lai piedāvātās krāsu gammās nākotnē varētu redzēt informatīvos stendos un citur. Lai tas nepaliek tikai papīra formātā,” piebilda A.Mežale. “Mēs esam dažādi ar kopīgiem mērķiem,” secināja novada vadītājs Sergejs Maksimovs.

Nākamajā
Padugumā

● Vai latviešu valodai ir nākotne?

Aizvadīta Starptautiskā dzimtās valodas diena

● Novada vadība tiekas ar iedzīvotājiem

Par ko runāja Šķilbēnu pagastā?

Aicina izteikt viedokļus

Līdz 5.martam (pulksten 16) ikviens interesents var izteikt viedokli un iesniegt priekšlikumus par saistošo noteikumu grozījumiem: “Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Balvu novadā” un “Balvu novada pašvaldības aģentūras “San-Text” nolikums”, to sūtot uz pašvaldības e-pastu.

Atbrīvo no darba

23.februāra Balvu novada domes sēdē deputāti akceptēja lēmumprojektu par Anitas Strapčānes atbrīvošanu no Balvu Kultūras un atpūtas centra direktora amata ar 2023.gada 2.martu (pēdējā darba diena). Tāpat nolēma izsludināt atklātu konkursu uz Balvu Kultūras un atpūtas centra direktora amatu un izveidoja direktora

Īsziņas

amata pretendentu atlases komisiju: Sandra Kapteine (komisijas priekšsēdētāja), Aija Mežale, Sanda Kindzule, Ruta Cibule, Daina Tutīņa, Rudīte Krūmiņa, Juris Annuškāns. Uzdeva komisijai izstrādāt konkursa nolikumu un iesniegt to apstiprināšanai 3.martam.

Ne asakas!

25.februāri no plkst. 10.00 līdz 13.00 ikviens interesents aicināts startēt zemledus makšķerēšanas sacensībās Tepenīcas ezerā Susāju pagastā. Sacensību dalībniekam ir jāuzrāda derīga makšķerēšanas karte un personu apliecinošs dokuments, izņemot personas jaunākas par 16 gadiem un vecākas par 65 gadiem, un invalīdus.

Nedēļas jautājums

Vai 23.februāris joprojām ir atceres vērts?

Artūrs Ločmelis

NIKOLAJS no Viļakas: – Savulaik dienēju Padomju armijā. Protams, tajos laikos atzīmējām arī 23.februāri. Šo dienu svinēja arī latvieši, bet kurš tad to vēl dara tagad – mūsdienās? Arī pats šai dienai īpašu nozīmi vairs nepiešķiru. Ir, kuri svin (atmet ar roku – aut.pieb.)? Kurš vēlas, tas lai svin. Tā ir katra personīga darīšana. Esmu ukraiņis. Piedzimu Dņepropetrovskā, bet Latvijā dzīvoju jau 42 gadus. Kā skatos uz notikumiem Ukrainā? Nu, bērnam iznīcināja... Ko varu teikt? Dņepropetrovskā dzīvo mana māsa.

VALENTĪNS, dzīvo Viļakā: – 23.februāri manai mātai ir dzimšanas diena. Protams, šo dienu svinu arī kā Padomju armijas dienu. Tā to dēvēja agrāk, bet tagad 23.februāris oficiāli ir Tēvijas aizstāvja diena. Vai šo dienu vajag svinēt? Protams! Visur taču svin, tikai Latvijā viss ir citādāk – arī Uzvaras diena kaut kur pazudusi. Lielajā Tēvijas karā bija tik daudz bojāgājušo, tajā skaitā latvieši, bet Uzvaras dienu vairs nepieņemam... Padomju laikos vismaz salūts bija.

LŪCIJA no Viļakas: – Nu, protams. Tā ir vēsturiska diena, kas bijusi, joprojām ir un arī paliek. 23.februāri jo īpaši svinējam padomju laikos, kad ar kādu mīlu dāvanīņu apsveicām savus vīriešus. Tagad gan laiki mainījušies un šai dienai Latvijā cilvēki tik lielu nozīmi vairs nepiešķir. Lielā mērā tas saistīts ar karu Ukrainā. Esmu par Ukrainu un karu neatbalstu. Par visu tur notiekošo ļoti pārdzīvoju un man tas ir ārkārtīgi nepatīkami. Kaut ātrāk karš beigtos un iestātos miers.

VAIRIS, dzīvo Viļakā: – Jā, jo Padomju armijā dienēja gan mans vectēvs, kuram ir 75 gadi, gan arī tēvs. Tie ir vēsturiski svētki, kurus nevajadzētu aizmirst. Esmu lasījis internetā, ka šai dienai grib piedēvēt tādu kā okupantu noskaņu, bet tam nepiekrītu. Galu galā katram cilvēkam ir savi uzskati un katram jābūt savai rīcības brīvībai. Nevajag citus nosodīt tikai tāpēc, ka viņam ir atšķirīgs viedoklis. Tāpat arī nevajag šķelt vēl vairāk gan mūsu sabiedrību, gan arī savā starpā naidot dažādas tautas. Tā visa ir politika, bet lielākie cietēji – vienkāršie iedzīvotāji.

PĒTERIS, dzīvo Borisoā: – Jā, pilnīgi noteikti. 23.februāri arī paspiežu roku tiem sev pazīstamiem cilvēkiem, kuri savulaik dienēja Padomju armijā. Tajā pašā laikā svinēt 23.februāri vai nē ir katra paša izvēle. Savulaik biju arī karā Afganistānā – vienu gadu. Runājot par pašlaik notiekošo karu Ukrainā, par to nedomāju neko. Protams, esmu pret karu kā tādu, bet ko gan varu pateikt vairāk? Vai, kā saka, gultā gulēdams, varu spriest un teikt, ka atbalstu vienu vai otru, aizliegt to vai šo? Tā taču ir tirrākā politika! Pat sports, ko kādreiz tik ļoti skatījos, kļuvis tik politizēts! Labāk par to nemaz nerunāt...

ANATOLIJS, dzīvo Viļakā: – Pilnīgi noteikti – kā gan bez tā? 23.februāris ir vēsturiska diena. Vēl jo vairāk tādēļ, ka man šajā dienā ir dubulti svētki – ne tikai Tēvijas aizstāvja diena, bet 23.februāri ir arī manas mammas dzimšanas diena. Līdz ar to šo dienu katru gadu atzīmējam jebkurā gadījumā. Arī pats savulaik dienēju Padomju armijā. Jāpiebilst, ka mammai vakar apritēja jau 84 gadi, bet, paldies Dievam, veselība viņai ir ļoti laba. Novēlu mammai tikpat lielu izturību arī turpmāk!

MANA NEDĒĻA

Man ļoti patīk februāris. Kā privātpersona priecājos par snigšanu un baudu ziemas uznācienu. Kā Ukrainas bēgļu koordinatore – viennozīmīgi esmu skumja. Arī sarunās ar citiem kolēģiem jūtama sērīga noskaņa. Runājot ar pašiem Ukrainas pārstāvjiem, to tik spēcīgi nejūtu, bet, iespējams, mēs vienkārši izliekamies stipri viens otram.

Šonedēļ sanācis daudz zvanīt, lai piedāvātu citas darbavietas Ukrainas civiliedzīvotājiem, lai sastaptu kolēģus no citiem novadiem un izrunātu pieredzi, nākotnes ievirzes. Apmeklēju abas Ukrainas civiliedzīvotāju uzturēšanās vietas, dzersim tēju un parunāsim – vienkārši, cilvēcīgi... Ziniet, sarunas vienmēr palīdz. Citreiz sniedz atvieglojumu, citreiz atbild uz jautājumiem. Pie manis atnākusi pozitīva ziņa par jauniešiem Vācijā, kuri tur iekārtojušies, meitene izveidojusi attiecības ar latviešu puisi. Paliek tik silti sirsniņā, dzirdot ko tik mīlu. Sildišos ar šo patīkamo vēsti. Nedēļas nogalē apmeklēšu mūziklu "Agrā rūsā", kas nedaudz ļaus aizmirst par darbu.

Novēlu ikkatram šodien iedegt svečiti cieņai, mieram un gaišumam.

JOLANTA SAULEVIČA-LOGINA,
Ukrainas civiliedzīvotāju bēgļu koordinatore

No vēstulēm

Par vērienīgākajiem projektiem...

Esmu stāstījis par vērienīgāko projektu, kas deva iespēju rasties Balvu pilsētai. Tā bija dzelzceļa līnija, kas savienoja Balvu muižu ar Krievijas impērijas galvaspilsētu Pēterburgu. Irēna Šaicāne ir veikusi lielu darbu arhīvos un radījusi vērtīgu grāmatu par Balviem. Šeit mūsu vēsturniekiem ir jāturpina strādāt, lai veiktu detalizētu pētījumu, jo aiz katra vērienīga projekta stāv cilvēki, kuri veikuši tos vai ietekmējuši to procesu. Katrai pilsētai ir savs mūža ilgums, un tās piedzīvo gan uzplaukumu, gan panīkumu savā pastāvēšanā. Tā atkarīga no darbavietu pieprasījuma ražošanā, tirdzniecībā un administrācijā. Pasaulē ir daudz tukšu pilsētu, kuras radās un attīstījās vietās, kur bija dabas bagātību atradnes, bet, kad tās tika izsmeltas, pilsētas izputēja.

Balvi izauga septiņdesmitos un astoņdesmitos gados. To sekmēja arī viens vērienīgs projekts, kas aizsāka šo procesu. Tautas frontes Balvu nodaļas pirmajā konferencē 1989.gada novembrī kultūras namā bija uzaicināts Balvu rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs Jānis Dūda. Viņam tika dots vārds, un viņš runāja, bet viņā neklausījās. Publikas attieksme bija noraidoša, un viņš pameta konferenci. Dūdu satiku uz ielas, kad viņš jau bija pensionējis. Man bija kauns par mūsu attieksmi konferencē un es mēģināju viņam tā kā atvainoties, kā taisnoties. Jā, un Dūda man teica, ka tā ceturrtā zona jau no zilām debesīm nenokrita. Un vai gan konferences dalībniekiem var ko pārmest, jo cik gan no viņiem ir dzirdējuši par tādu ceturto zonu, un no tiem, kas arī ir dzirdējuši, cik it to, kuri zina, ka ceturrtās zonas ieguvums bija nevis tūkstoši, bet miljoni rubļu.

Kas tad bija ceturrtā zona? Lai to izskaidrotu, ir jāatgriežas pie ekonomikas pamatlikuma par diferenciālo zemes renti. Šis pamatlikums ir radies pirms 20.gs. un ir ļoti vienkāršs savā izklāstā. Proti, lauksaimniecībā, atšķirībā no rūpniecības, preces sabiedrisko vērtību nosaka nevis vidējie ražošanas rādītāji, bet gan auglības un novietojuma ziņā pati sliktākā zeme. Tas izskaidrojams ar to, ka, lai nodrošinātu sabiedrības vajadzības pēc pārtikas produktiem, nepietiek ar vidējām un labākām zemēm, bet ir jāapstrādā arī sliktākā zeme. Tāpēc ražošanas izmaksas

uz šīs zemes tad arī nosaka preces sabiedrisko vērtību.

Bet ja pietiek tikai ar labākajām zemēm? To mēs redzējām deviņdesmitajos gados, kad tūrumos sākumā ziedēja usnes, bet tad tie sāka aizaugt krūmos. Tas bija saistīts ar to, ka *šķēlisti*, izkrāpuši zemniekiem domāto G-24 kredītu, dzina uz Latviju Eiropas valstīs par lētu naudu iegūtos Eiropas valstu nerealizējamus uzkrājumus un tirgoja šeit zem pašizmaksas vērtības. Tas ir formulējams kā noziegums pret Latvijas lauku iedzīvotājiem un tiesājams. Vēl gribu piezīmēt, ka lauksaimniecībā rentabilitātei jeb peļņai ir jābūt ne mazākai par 20%, lai tā varētu attīstīties. Bet tas bus cits stāsts.

Bet kā bija padomju okupācijas laiks? Padomju sociālismā, kas patiesībā bija valsts kapitālisms, lauksaimniecības produktu iepirkuma cenu noteica valsts, un valsts arī iepirka. Līdz 1965.gadam valsts iepirkuma cenas bija zem katras kritikas, un kolhoznieki dzīvoja, pateicoties piemājas saimniecībām. 1965.gada PSRS KP kongresā nolēma visu zemi sagrupēt pēc auglības un novietojuma trijās zonās. Valsts iepirkuma cenas noteikt pēc pašizmaksas, ņemot vērā vidējos rādītājus katrā no šīm zonām. Šis lēmums, kaut bija progresīvs, tomēr neatbilda ekonomiskajam pamatlikumam, jo katrā zonā ir arī sliktākās zemes, un tās nīkuļoja.

Jānis Dūda par Balvu rajona priekšsēdētāju sāka strādāt 1966. gadā. Tieši viņa vadišanas laikā speciāli Balvu rajonam Latvijā tika izveidota ceturrtā zona. Ceturrtajā zonā valsts iepirkuma cena bija krietni augstāka nekā citās zonās. Ja pirmajā zonā jaunlopu valsts iepirka par 1,90 rubļiem, tad ceturrtajā – par 3,4 rubļiem dzīvsvāra kilogramā ar nosacījumu, ka tiek izpildīts plāns. Arī par iepirktajiem jaunlopiem no piemājas saimniecībām Balvu rajonā maksāja vairāk nekā citos rajonos – 2,10 rubļus par dzīvsvāra kilogramu. Nezinu, kāda valsts iepirkuma cenu starpība bija citai lauksaimniecības produkcijai, bet ar jaunlopiem man bija saskarsme tāpēc, ka pats no tēva sētas parasti nodevu divus bullišus katru rudenī. Un tad astoņdesmito gadu otrajā pusē tika ieviesta prakse, ka savus bullišus vairs nenodeva pa tiešo gaļas kombinātam, bet caur savu sovhozu. Rezultātā gan *kaza* dzīva, gan *vilks* paēdis. Sovhozam palika iepirkuma cenu starpība, un arī plāns izpildīts.

No 1981. gada es strādāju PSRS Valsts

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsaprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

bankas tehniskajā daļā un veicu celtniecības kontroli Balvu, Alūksnes un Gulbenes rajonos. Banka izsniedza kredītus celtniecībai un veica izsniegtās naudas izlietojumu atbilstoši projektam. Es pabiju vai visās saimniecībās un redzēju straujos celtniecības tempus. Bija dažas saimniecības, kurām peļņas procents bija zem 20. Tās skaitījās mazrentablas. Tām bija priekšroka saņemt valsts atbalstu ražošanas ēku celtniecībā.

Ko tas deva Balvu pilsētas izaugsmei? Balvos uzplauka organizācijas, kas sniedza pakalpojumu lauksaimniecībai. Tās bija Lauku tehnika, Agroķīmija, Starpkolhozu celtniecības organizācija, celtniecības PMK, piena kombināts, daļēji arī meliorācijas PMK, gaļas kombināts un citi. Par gaļas kombinātu ir atsevišķs stāsts. Tas apkalpoja vairākus rajonus un nebija vietējās nozīmes uzņēmums. To sākumā plānoja būvēt Alūksnē, lai piegādātu pārtikas preces Ļeņingradai, bet tur arī bija kādi mūsējie cilvēki, kas panāca, lai kombināts būtu Balvos. Rezultātā tika uzbūvētas vairākas dzīvojamās mājas, jo tajā strādāja virs 500 strādnieku.

Kas bija šie cilvēki, kuri pagriezīja šīs sviras, lai veicinātu rajona un pilsētas uzplaukumu Padomju okupācijas gados? Es to nevaru pateikt. Varbūt pajautāt Vitālijam Kuļšam? Vitālijs ir vecāks par mani un strādāja vadošajos amatos Lauksaimniecības pārvaldē. Ir tā, kā sacīja Zālamans: "Pilsētu bija aplencis liels un nepārvarams karaspēks. Viens gudrs, bet nabadzīgs virs izglāba pilsētu, un drīz vien visi par viņu aizmirsta."

IMANTS ZELTIŅŠ

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Izbaudi ziemu Ziemeļlatgalē

Iepazīstas ar filcēšanas procesu

19.februārī vienā no tradicionālās akcijas "Izbaudi ziemu Ziemeļlatgalē" aktivitātēm studija "Azote" pulcēja cilvēkus, kuriem patīk apgūt jaunas rokdarbu iemaņas, lai kopā ar radošās darbnīcas vadītāju SANTU MICĪTI uzzinātu, ko nozīmē filcēšana. Darbnīcas dalībniekiem šī nodarbe tik ļoti ieinteresēja, ka drīzumā viņi gatavojas izmēģināt istabas čību filcēšanu, kas ir vēl darbietilpīgāks un sarežģītāks process.

Radošās darbnīcas vadītāja Santa Micīte atklāj, ka vēlējās parādīt, ko nozīmē filcēšana – kādi materiāli un instrumenti nepieciešami un kā notiek pats darba process: "Tā bija pirmā stunda, lai uzzinātu, kas ir filcēšana, kā uzvedas vilna, kad to baksta ar adatiņu, mērcē ar ziepēm, slapina un virpina. Rezultātā izveidojām katrs savu daudzfunkcionālu filca bumbiņu." Aktivitātes mērķi – izveidot filca sniega bumbas – dalībnieki pilnveidoja, padarot tās krāsainas un tādējādi atgādinot, ka pavasaris vairs nav aiz kalniem. Kāds varētu būt bumbiņu pielietojums?! Santa to paskaidro šādi: "Atpūtinot acis no datora, to var pamētāt pret sienu, bumbiņu var izmantot masāžai, var tajā iepilināt ēterisko eļļu un ielikt skapī, lai smaržo. To var izmantot arī kā adatu spilventiņu." Radošās darbnīcas dalībniekiem šis process iepatīkās tik ļoti, ka viņi izteica vēlmi nākamreiz ķerties pie sarežģītāka uzdevuma. "Domāju, ka diezgan drīz sarīkosim nodarbību, kurā katrs no sākuma līdz beigām uzvels sev kādu filca čību pāri. Tas gan nebūs tik vienkārši, jo kopumā šāds darbs prasīs trīs dienas pa vairākām stundām dienā," paskaidro Santa un piebilst, ka filcēšana mūsdienās ir ārkārtīgi populāra: "Uzfilcēt iespējams pilnīgi visu. Tagad jaunā-

kais trends (modes tendence) ir filcēti zābaki. Var filcēt kleitas, savienojot kopā vilnu ar zīdu, var filcēt svārkus, žaketes, mēteļus vai, piemēram, dzīvnieku figūriņas. Sanāk arī ļoti skaistas somas. Grūti pat iedomāties, ko nevarētu izgatavot no filca. Vilna ir tāds materiāls, no kura visu var dabūt gatavu. Ļauj tik vaļu fantāzijai!"

Lai gan radošās darbnīcas biežāk apmeklē daiļā dzimuma pārstāves, jaunas iemaņas labprāt apgūst arī balvenietis Andris: "Gribējās uzzināt, kā notiek filcēšanas process. Kā no nekā iznāk kaut kas skaists. Ja pats neizmēģināsi, neuzzināsi." Zinātkārais balvenietis secina, ka filcēšana izrādījās pārsteidzoši aizraujoša. Andris ir aktīvs pasākumu un koncertu apmeklētājs. Ar prieku viņš izbaudīja arī vairumu Balvu 95. gadadienai veltīto aktivitāšu. Par radošajām darbnīcām studijā "Azote" Andris uzzināja no sociālās vietnes "Facebook", bet par citām akcijas "Izbaudi ziemu Ziemeļlatgalē" aktivitātēm viņam pietrūka informācijas, tādēļ dalība tajās šoreiz izpalika. "Zinu, ka sestdien "Azotē" notika arī sveču liešanas darbnīca, bet tā mani interesēja mazāk. Taču filcēšana bija kaut kas neparastāks, tādēļ atnācu. Protu pārāk daudz ko, lai iesaistītos visās radošajās darbnīcās pēc kārtas. Man patīk tādas, kurās varu uzzināt kaut ko jaunu, to, ko neprotu," apgalvo Andris.

Filcēšanas procesa apgūvē piedalījās arī balveniete Anita, kura par šādu iespēju uzzināja studijas "Azote" "Facebook" lapā: "Tā bija pirmā reize, kad filcēju. Man patīka, nebija grūti. Agrāk, dzirdot par filcēšanu, šķita, ka tas ir kaut kas sarežģīts, parastam cilvēkam neizdarāms. Bet īstenībā izrādījās viegli un interesanti." Turklāt darba procesam nevajag daudz – vien vilnu, speciālo filcēšanas adatu,

Nemaz nav grūti. Ja pirms nodarbības tās dalībniekiem šķita, ka filcēšana ir kaut kas sarežģīts un nepaveicams, tad pēc tās viņi saprata, ka viss ir izdarāms, tādēļ drīzumā nolēma ķerties pie daudz sarežģītāka uzdevuma – čību filcēšanas.

ūdeni un ziepes. Anita gan neslēpj, ka nav rokdarbu cilvēks – viņai pietrūkst pacietības, ja smalkam darbam jākoncentrējas ilgāk par stundu. Tāpēc mājās viņa droši vien nefilcēs. Taču aktīvā balveniete ar prieku apmeklē visdažādākās radošās darbnīcas. "Lai izzinātu kādu jaunu procesu un labi pavadītu laiku kopā ar citiem," iemeslu paskaidro Anita. Taujāta, kādās vēl aktivitātēs šajā nedēļas nogalē baudīja ziemu Ziemeļlatgalē, viņa neslēpa, ka paguva iesaistīties tikai divās radošajās darbnīcās studijā "Azote", jo nekam citam neatlika laika: "Apmeklēt vairākas aktivitātes novada teritorijā ir pagrūti. Ja brauc ārpus Balviem, tad jāvelti tam visa diena."

Pikas var būt arī krāsainas. Ziemas tematikai veltītās filca sniega bumbas šoreiz izdevās krāsainas, tādējādi atgādinot, ka pavasaris vairs nav aiz kalniem.

Ziedo Ukrainas iedzīvotājiem

Ziema vēl nav galā...

Šoziem ziedojumu vākšanā Ukrainai aktīvi iesaistījās Ziemeļlatgales sieviešu biedrība "Ieva". Lai gan akcija "Sasildi mazās pēdas" noslēdzās janvārī, biedrības dibinātājas Rudīte Krūmiņa un Sandra Kindzule turpina pieņemt iedzīvotāju ziedotās siltās drēbes, apavus un adījumus, kas sākumā nonāk Rīgā, labdarības organizācijā "Tavi draugi", no kurienes, vēlreiz sašķirotas, turpina ceļu uz kara plosīto Ukrainu. Šonedēļ biedrība iesaistījās arī akcijā "Gaismu Ukrainai!".

Viena no sieviešu biedrības "Ieva" dibinātājām Rudīte Krūmiņa atklāj, ka aicinājumam ziedot mantas Ukrainas iedzīvotājiem akcijā "Sasildi mazās pēdas" atsaukušies ļoti daudzi, ne tikai adītājas: "Cilvēki bija ļoti atsaucīgi. Tās bija gan "Mežģa", gan Tilžas rokdarbnieces, gan citi līdzjūtīgi novada iedzīvotāji, kuri nesa ne tikai adītas zeķītes, bet arī ziemas mēteļus, apavus, džemperus, cepurītes, šallītes." R.Krūmiņa stāsta, ka cilvēki ziedoja apģērbus un adījumus ne tikai bērniem, bet arī pieaugušajiem. Visas šīs mantas ir sašķirotas un nosūtītas tālāk labdarības organizācijai "Tavi draugi", kur tās vēlreiz sašķiroja un nosūtīja uz Ukrainu. "Lai gan uzaicinājumus vairs neievietosim, iedzīvotāji joprojām ir aicināti ziedot siltās mantas Ukrainai, jo ziema vēl nav beigusies," mudina R.Krūmiņa.

Tāpat, sākot ar šo nedēļu, biedrība "Ieva" iesaistījās Ukrainas atbalsta nedēļas akcijā "Gaisma Ukrainai!". Tās laikā ikviens aicināts ziedot Ukrainas iedzīvotājiem gaismas avotus – LED spuldzes, uzlādējamus LED lukturus, portatīvās akumulatoru baterijas un pārnēsājamās uzlādes stacijas.

Ja vēlaties ziedot Ukrainas iedzīvotājiem, zvaniet pa tālruni 28301540 (Rudīte Krūmiņa).

Uzziņai

Ukrainas atbalsta nedēļas iniciatori ir Ukrainas vēstnieks Latvijā Oleksandrs Miščenko un Saeimas priekšsēdētājs Edvards Smiltēns. Pie Saeimas nama Rīgā otrdien simboliski atklāja akciju "Gaismu Ukrainai!", kurā cilvēki aicināti godināt Ukrainas varonīgo cīņu pret Krieviju, palīdzot izgaismot Ukrainu. Patlaban elektrības piegādes Ukrainā ir ierobežotas un dažkārt pieejamas tikai dažas stundas dienā, lai nepārslogotu sistēmu. Šī iemesla dēļ īpaši svarīgi lietot energoefektīvas ierīces, kas samazinātu kopējo elektrības patēriņu. Nomainot parastās kvēlspuldzes pret enerģiju taupošām LED spuldzēm, tiktu ietaupīta elektrība pat vairāku elektrostaciju saražotās enerģijas apjomā. Savukārt pārnēsājamās uzlādes stacijas un gaismas nūjiņas ir liels atbalsts civiliedzīvotājiem, atrodoties bumbu patvertnēs, un aizstāvjiem frontē. Akcijā var iesaistīties ikviens iedzīvotājs.

Labs darbs, kas padarīts. Iedzīvotāju atnestās mantas biedrības "Ieva" dalībnieces sākumā sašķiro, pēc tam uzrunā uzņēmējus, kuri atbalsta akciju, saziņojot ar automašīnu nogādājot Rīgā, biedrības "Tavi draugi" noliktavā. Savukārt no turienes ziedojumus ved uz Ukrainu.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Tautsaimniecības un vides komitejas sēde

Lai iepirkumi sekmētos

Ingrīda Zinkovska

15.februārī notika kārtējā Balvu novada domes Tautsaimniecības un vides komitejas sēde. Kā plānots, sēdes darba kārtībā bija iekļauts arī informatīvs jautājums par iepirkumiem – iepirkumu nodaļas, Attīstības plānošanas nodaļas un Iepirkumu komisijas darbu, darba organizāciju, amatpersonu atbildību un pienākumiem. Tā mērķis – uzlabot iepirkumu procesu, lai būvniecības un citi darbi novadā ritētu raitāk, būtu kvalitatīvāki un kopumā pašvaldība ietaupītu līdzekļus, kas ir visu kopējā nodokļu maksātāju nauda.

Laikus un atbildīgi

Uzrunājot komitejas locekļus, deputātus un speciālistus, komitejas priekšsēdētājs Jānis Trupovnieks vārdu deva Balvu novada pašvaldības izpilddirektorei vietniekam JĀNIM BUBNOVAM: “2.februārī Iepirkumu nodaļa, Iepirkumu komisija un Attīstības plānošanas nodaļa sanāca kopā un uzklusēja visas iesaistītās puses, galvenokārt pārrunājot iepirkumu organizācijas un realizācijas problēmsituācijas. Bieži esam dzirdējuši par lielo slodzi, kas saistīta ar administratīvi teritoriālo reformu un ir palielinājusies gan Iepirkumu komisijai, gan Iepirkumu nodaļai. Vienā no komiteju sēdēm izpilddarā minēja iespaidīgu iepirkumu skaitu, kas veikts pērn. Aktualizējām arī problēmu, kas saistīta ar atsevišķās situācijās nekvalitatīvo tehnisko dokumentāciju, kas iesniegta gan Iepirkumu nodaļai, gan Iepirkumu komisijai. Vienojamies, ka iepirkumu izsludināšanas sēdē jābūt klāt iesniedzējam – projekta vadītājam, nodaļas vadītājam vai pagasta pārvaldes cilvēkam. Lai viņš ir spējīgs komentēt, kāpēc ir tieši šādas pozīcijas, tieši šādi apjomi, izpildes termiņi un pārējais. Lai Iepirkumu komisijai ir cilvēks, kuram uzdot jautājumus, lai viņiem pašiem nebūtu jānodarbojas ar minējumiem.” Vēl viens aspekts, ko komitejas sēdē minēja izpilddirektore vietnieks, kas jāņem vērā, – sasteigtība, kad Iepirkumu nodaļai un komisijai pēdējā brīdī uzliek ļoti sasteigta termiņa darbu izpildi. Rezultātā sasteigtība noved pie nekvalitatīviem lēmumiem, kad kaut kas netiek līdz galam izvērtēts, pārskatīts. Tādēļ iepirkumi jāplāno laikus, lai visi var korekti veikt savus darba pienākumus. J.Bubnovs komentēja arī situāciju, kad Iepirkumu komisijas locekļi kavējās ar dokumentu parakstīšanu. Ja persona piekritusi veikt komisijas locekļa pienākumus, tad šo pienākumu izpilde arī jākontrolē.

Analizē iepirkumus, izdara secinājumus

Atbildot uz jautājumu, kāpēc pašvaldībai neveicas iepirkumos, Balvu novada pašvaldības Iepirkumu nodaļas vadītāja DACE DZĒRVE analizēja pagājušā gada iepirkumus un izdarīja secinājumus. Pērn organizēti 163 iepirkumi. “Ja visi iepirkumi būtu noslēgušies ar rezultātu, tas ir, līguma parakstīšanu pirmajā reizē, tad būtu notikuši tikai 88 iepirkumi. Tas nozīmē, ka 75 iepirkumi bijuši sludināti atkārtoti, kas ir 46%. Gandrīz katrs otrais iepirkums tiek sludināts atkārtoti. Tāpēc arī šis process ievelkas,” secināja pašvaldības speciāliste. Bieži vien lielākā daļa iepirkumu tiek sludināta daļās.

Tas nenozīmē, ka pilnībā viss iepirkums tiek pārtraukts. Atsevišķās daļās tiek noslēgti līgumi, bet atsevišķās daļās pārtrauc, un attiecībā uz pārtrauktajām daļām tiek organizēti jauni iepirkumi. Pērn pēc D.Dzērves sniegtajām ziņām pārtraukto iepirkumu rekordu uzstādīja kurināmā iegāde, kas sludināta 17 reizes, kas ir 16% no pārtrauktajiem iepirkumiem. Iepirkumu rekordu uzrādīja arī divi citi iepirkumi. Viens no tiem bija iepirkums par divu nacionālo partizānu bunkuru atjaunošanu Stompaku purvā, ko sludināja 7 reizes. Iepirkumu nodaļas vadītāja minēja vēl citus iepirkumus, kas sludināti vairākas reizes. Kāds ir tā iemesls? Viens iepirkums pārtraukts, pamatojoties uz Konkurences padomes vēstuli, jo bija iesniegta sūdzība par to, ka konkrētam iepirkumam, kas bija projektēšana, noteikts neadekvāti īss termiņš. Tas bija saistībā ar divu skolu ēku siltināšanu. Divos gadījumos netika apstiprināti projekti. Pieci iepirkumi pārtraukti, jo piegādātājs atteicās slēgt līgumu, un visi šie iepirkumi saistīti ar malku. Pagājušais gads bija īpašs, jo strauji mainījās malkas cenas, un piegādātāji atteicās slēgt līgumu pat par paša noteikto

cenu. 13% pārtraukto iepirkumu saistīti ar to, ka nav iesniegts neviens prasībām atbilstošs piedāvājums. 16% gadījumos nepieciešamas izmaiņas tehniskajā specifikācijā vai nolikumā. Ļoti liels procents iepirkumu tiek pārtraukts finanšu līdzekļu trūkuma dēļ. “Mums nav piedāvājuma, un tā piedāvājuma nav tāpēc, ka pirmais piedāvājums ir par dārgu un to noraidām, un atkal sludinām, un neviens nepiesakās. Sanāk, ka plānojot esam ļoti tālu no realitātes. Mēs dabūjam normālus piedāvājumus, bet mums ir jāsludina *pa riņķi*, lai dabūtu pašu lētāko, jo mums ir ielānotas pavisam citas finanses,” secināja nodaļas vadītāja. Piemēram, muižas ēkas renovācija. Arī šeit tika pārtraukts sākotnējais iepirkuma piedāvājums, kas bija pusotrs miljons eiro. Sludinot iepirkumu atkārtoti, saņemts par 136 tūkstošiem lētāks piedāvājums, bet gala rezultātā tagad ir papilddarbi par 200 tūkstošiem.

Ļoti daudz dokumentu un ciparu

Savas atziņas komitejas sēdē pauda arī Iepirkumu komisijas vadītājs GINTS GRĪSLIS. Kādas problēmas konstatētas, strādājot Iepirkumu komisijā? “Ir tāda sajūta mazliet, ka tie, kas raksta iesniegumus iepirkumiem, neapzinās, ko viņi prasa un ko vēlas. Ja, piemēram, projektēšanai ieliek termiņu divas nedēļas, to nevar akceptēt, jo visi ir domājoši cilvēki un saprot, ka to reāli nevar izdarīt. Jā, lai nepaliktu smieklīgi, mēs nelaižam tādus iepirkumus tālāk. Tehniskā dokumentācija arī tiek sagatavota neatbilstoši tam, kā vajadzīgs. Mēs saprotam, ka būs ļoti daudz jautājumu no potenciālajiem pretendentiem, līdz ar to tādu tehnisko specifikāciju atliekam, lai to pārstrādā. Jo process būs vēl ilgāks, ja saņemsim daudz jautājumu, uz kuriem būs jāatbild. Un atbildes arī tiek sniegtas lēni. Varbūt tāpēc notiek iepirkumu kavēšanās, ne komisijas darba pēc, bet gan – kā notiek pats process un procedūra,” secināja Iepirkumu komisijas vadītājs. Runājot par būvniecības iepirkumiem, process ir vēl garāks, jo komisijai jāizvērtē visas aritmētiskās kļūdas, pārējā dokumentācija, kas ir milzīgi liela, būvniecības tāmes sastāv no ļoti daudziem dokumentiem un cipariem, kas principā jāpārbauda Iepirkumu komisijas locekļiem. Šajos procesos ir arī pieļautas kļūdas. Būvniecībā galvenais ir projektēšana. Ja projekts ir labs, tad būvniecības procesā ir stipri mazāk jautājumu, stipri mazāk izmaksu. “Būtu jāpiedomā pie tā, ka samaksājam par projektēšanu vairāk, toties būvniecības laikā nerodas n-tie papilddarbi vai vēl kaut kas. Ir teiciens, ka ne viss, kas lēts, ir arī labs un kvalitatīvs,” teica G.Grīslis.

Teikto papildināja deputāts ALDIS BUKŠS. Viņš Iepirkumu komisijas darbu novērtēja kā visatbildīgāko darbu pašvaldībā, jo tas nav viņu pamatdarbs, un, iespējams, atalgojums neatsver ieguldīto. Runājot par sasteigtību un plānošanu, deputāts uzsvēra nepieciešamību plānot uz priekšu. Ja parādās nauda, lai projekts ir kabatā. “Esmu strādājis valsts pārvaldē un zinu, ka mēdz pēkšņi parādīties nauda, un tev jāpaspēj ātri reaģēt, lai to nepazaudētu,” uzsvēra novada domes deputāts. Viņaprāt, kā liecina pieredze, nereti būvnieku *maize* ir papildus darbi. Izsakot lētu piedāvājumu, viņi nopelna ar papildus darbiem. Tādēļ Iepirkumu nodaļas un Iepirkumu komisijas uzdevums ir mēģināt *izkert* iespējas pieteikties uz papildus darbiem, lai objekta izmaksas nesadārdzinātos.

Situāciju izmainīja karš Ukrainā

Tautsaimniecības un vides komitejas sēdē piedalījās arī novada domes priekšsēdētāja vietniece SANDRA KAPTEINE. Viņa piekrita, ka novadā ir pietiekami daudz objektu, kur notiek kultūrvēsturisku, vecu ēku pārbūve. Kamēr nav atsegtas koka konstrukcijas, jumta konstrukcijas, varbūt tām nepārādās tādas opcijas, kas atklājas būvdarbu gaitā. Kad tas viss tiek atsegtas, parādās papildus darbi. “Saprotams, ka būvnieks neuzņemsies atbildību, ja ēku nesakārtos atbilstoši normatīvajiem aktiem, drošai lietošanai. Tāpēc nonākam neapskaužamā situācijā, kad tālāk neko darīt nevar, virzīties uz priekšu nevar, bet papildus darbi jādara un papildus finansējums arī jāatrod. Ja saliek visu kopā – darbus un izmaksas, nākas secināt, ka no jauna ēku uzbūvēt būtu lētāk nekā atjaunot un *limēt* pa daļām kopā,” secināja domes priekšsēdētāja vietniece. Aizvadītais gads daudzus uzņēmējus nolika *zem sietiena*, arī maksātājus, tostarp pašvaldības, jo sadārdzinājās

materiāli, resursi. Bija lieli līgumi, kas slēgti 2021.gadā, līdz karam Ukrainā, taču kara situācijā visam pieauga cenas un visi nonāca fakta priekšā. Uzņēmēji nav pie tā vainīgi.

Secinājumus pēc sēdes izdara arī Tautsaimniecības un vides komitejas priekšsēdētājs JĀNIS TRUPOVNIKS:

– Lēmums uzlikt par pienākumu izpilddirektorei Dainai Tutīnai izvērtēt viņas pakļautībā esošo Attīstības un plānošanas, Iepirkumu un Tehniskās nodaļas darba organizāciju, sadarbību, pienākumus un atbildību, ļoti ceru, ka būs devis rezultātu. Uzklusot ziņotājus, varēja saprast, ka viņi ir ceļā uz rezultātu un sāk izprast katru speciālista atbildību un pienākumus. Ceru uz darbinieku profesionālo izaugsmi, mērķētu uz darba rezultātu, un ieteiktu nebaidīties vajadzības gadījumā pieaicināt nozaru ekspertus. Vadītājiem personīgi būtu šie procesi jāuzrauga un jāorganizē.

Visa pamatā tomēr ir plānošana! Jau šodien novadā būtu jābūt plānotam darbu sarakstam vismaz piecu gadu garumā. Ko tas dotu – savlaicīgumu un kvalitāti projektu izstrādē, iepirkumi tiktu izsludināti savlaikus jau gada sākumā (nevajadzētu, piemēram, asfaltbetona segumu ieklāt vēlā, lietainā rudenī), darbs tiktu plānveidīgi organizēts un uzraudzīts. Protams, finanšu plānošana un līdzsvarošana būtu kā kārtīgam saimniekam.

Vēlēšanu gads (2021.g.) pašvaldībā jau sen ir beidzies, un ceru, ka novada vadības savstarpējie darbu solījumi ir izpildīti! Tagad būtu laiks jau pavisam savādāk redzēt, plānot un vadīt LIELĀ novada ekonomisko un sociālo attīstību. Kā iedzīvotājiem, tā arī darbiniekiem ir skaidri jāzina novada nākotne. Šī gada budžets skaitļos vēl tikai top, bet deputāti komitejās plānotos darbus isti nav redzējuši un sprieduši.

Uz nākamo Tautsaimniecības un vides komitejas sēdi uzaicināts “SAN-TEX” direktors un Balvu pilsētas pārvaldniece. Uzņēmuma reorganizācija notikusi, un svarīgi ir zināt, kas kurus darbus darīs un kā tie ir saplānoti.

Re, kā!

Nopuvis koks uzgāžas elektrolīnijai

Foto - I.Zinkovska

Pirmdien Balvu parkā rosījās elektriķi. Pienākot tuvāk, kļuva redzams, ka elektrolīnijai uzgāzies koks, vadi guļ uz zemes. Saknē tas bija pilnībā nopuvis. Vai parkā netiek izgriezti bistamie koki? Uzņēmuma “SAN-TEX” speciāliste Renata Gavenyte paskaidroja: “Koki ir dzīvi organismi, un situācija katru gadu mainās, tādēļ parka koku apsekošana būtu jāatjauno. Taču neesmu šīs jomas speciāliste. Turklāt tagad notiek uzņēmuma reorganizācija, kuras gaita mums nav saprotama – kurš par ko būs atbildīgs. It kā šo jomu pārņem pilsētas pārvalde, un mūsu pienākumi būs zināmi 1.maijā.”

Par reģionālo un lokālo slimnīcu finansēšanu

Ministre sola apmeklēt vai katru Latvijas slimnīcu

Notika pirmā jaunievēlētās veselības ministres tikšanās ar Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvjiem, lai runātu par veselības nozares attīstību un veicamajiem uzdevumiem. Ministre pauda savu nostāju un ieinteresēti uzklauzīja informāciju par reģionālo slimnīcu darba problemātiku. Tikšanās ar ministri notika LPS Veselības un sociālo jautājumu komitejas ietvaros, un tās norisi tiešraidē varēja vērot LPS mājaslapā.

Ministre LĪGA MEŅĢELSONE pirms komitejas sēdes bija viesojusies Vaivaru rehabilitācijas centrā un, saņīdama par tur redzēto, salīdzinoši teica, ka visai veselības nozarei būtu vajadzīga rehabilitācija un milzīga palīdzība. “Ceru un redzu, kā to varētu izdarīt kopā ar pašvaldībām, lai panāktu pareizās un vajadzīgās pārmaiņas, saprotot katru tarifu – gultas dienas, ēdināšanas, uzņemšanas nodaļas izmaksas un tamlīdzīgi. Gan lielās Latvijas slimnīcās, gan visas pārējās reģionālās slimnīcās ir mūsu kopējā rūpe, lai sniegtu labāko palīdzību katram pacientam atbilstoši konkrētās slimnīcas līmenim. Ja tas nav iespējams, tad bez vilcināšanās uzreiz vedam pacientu tur, kur viņam var sniegt atbilstošu palīdzību,” ir ministres liktie uzsvāri. Viņa solīja tuvākajā laikā apmeklēt vai katru Latvijas slimnīcu, lai iepazītos ar tās darbu un uzklauzītu mediķus.

Prioritāte – onkoloģija un atalgojums

Ministre piekrita, ka var debatēt par veselības jomai piešķirtā budžeta sadaļu, kam no tās atvēlēt vairāk: onkoloģijai, atalgojumam vai neatliekamajam dienestam, taču zināms, ka tik un tā naudas ir nepietiekami. Budžetā kā prioritātes noteikta onkoloģija un atbildības sadaļa, sākot algu paaugstināšanu mūsu palīgiem, māsām un tad ārstiem. “Katras slimnīcas valde un padome dara iespējamo, lai šie atalgojumi būtu konkurētspējīgi,” teica L.Meņģelsone. Kā otru svarīgu un sāpīgu problēmu viņa akcentēja speciālistu trūkumu, sevišķi reģionos, atzīstot, ka ārstu speciālistu pārbraucieni no vienas darbavietas uz otru kopējā medicīnas sistēmā rada spriedzi.

Gan problēmas, gan labas prakses piemēri

Ministrei bija svarīgi saprast, kā katra pašvaldība, kuras teritorijā atrodas slimnīca, ir ieinteresēta tās darba kvalitātē, uzskatot to par lielu un nozīmīgu darba devēju konkrētajā reģionā.

Jelgavas domes vadītājs ANDRIS RĀVIŅŠ kā neskaidru akcentēja jautājumu, kā mediķi rīkosies un ko katrs darīs iespējamā kara gadījumā? Kur un kā evakuēs iedzīvotājus, kas viņiem sniegs palīdzību un tamlīdzīgi? Viņa jautājums, vai arī ģimenes ārsti pakļausies likumiskām normām, lai viņus iesaistītu civilās aizsardzības jautājumu risināšanā un kas

viņus koordinēs? Jelgavas pusē šobrīd dzīvo ap 1500 Ukrainas iedzīvotāju, un arī viņi kļūst par ģimenes ārstu pacientiem, kas palielina šo dakteru darba noslodzi.

Ogres slimnīca par ārstu trūkumu nesūdzas, turklāt pie viņiem strādā arī 18 medicīnas darbinieki no Ukrainas, kurus rosina apgūt latviešu valodu. Veiksme tā, ka šie darbinieki ir nodrošināti ar dzīvojamo platību. Prieks arī par dzimstības likni, jo pērn Ogrē dzemdību skaits bijis lielāks, salīdzinot ar trim reģionālajām slimnīcām, un tikai par piecdesmit mazāks, salīdzinot ar Daugavpils slimnīcu. Turklāt bijuši gadījumi, kad pakalpojumu grūtniecēm nācies pat atteikt. Ņemot vērā visus faktus, slimnīcas valde pieņēmusi lēmumu būvēt jaunu dzemdību nodaļu, ko plāno pabeigt šogad novembrī. Savukārt Jēkabpils slimnīca pierādījis prasmi rīkoties ārkārtas situācijā plūdu apdraudējuma gadījumā. Ministre to raksturoja kā ļoti labu mācību, parādot sadarbības nozīmīgumu. Bija koncentrētas 18 neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes un jaudīgs kolēģu tīkls citās Latvijas slimnīcās – Daugavpilī, Rēzeknē,

Līvānos, Madonā, Aizkrauklē, Ogrē un Rīgā, pārvedot 138 dažāda līmeņa pacientus no Jēkabpils laikā no piektdienas rīta līdz sestdienas pēcpusdienai. “Visu cieņu! Tas bija izcili! Tas pierāda katras medicīnas iestādes lielo lomu arī aizsardzības ziņā,” teica ministre. Īpašo lomu viņa saskata arī Cēsu klīnikai un Vidzemes slimnīcai Valmierā, kurp kolēģi pie sevis pārvilinājuši traumatologu. Jaunus ārstus speciālistus gaida arī Kuldīgā. Pārstāve akcentēja, ka sarežģīti šogad būs risināt atalgojuma jautājumu gan Kuldīgas, gan Saldus medicīnas iestādēs samazinātā finansējuma dēļ. Pricējās par vēlmi sadaboties, ko veiksmīgi apliecinājuši mediķi Kuldīgā, uzsverot, ka sadarbība ir svarīga ne tikai veselības nozares speciālistiem, bet arī sociālo jautājumu risināšanā, īpaši reģionos.

Sarunā kā problemātisku Latvijā akcentēja ģimenes ārstu nepietiekamo piesaisti sociālās aprūpes centriem ar lielu pacientu noslogojumu. Ārstu prakses atrodas citos novados, viņi ir tālu un pacientiem nepieejami. Rodas jautājums: kāda būs šī piesaiste turpmāk un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, ja ģimenes ārsti ir noslogoti un atsakās pieņemt papildus pacientus?

✓ Ģimenes ārstu pieejamība ir viens kārtīgs sāpju punkts. Kolēģu pieredze Cēsis un Saldū par koppraksēm būtu viens no iespējamajiem risinājumiem.
(No veselības ministres teiktā.)

Dividendes palīdzēs sakārtot ūdenssaimniecību

Kā sadarbību ar slimnīcu apvienību vērtē Balvu novada pašvaldības vadība un kāda veida palīdzība būtu nepieciešama? Komentē novada priekšsēdētājs SERGEJS MAKSIMOVŠ:

– Pašvaldībai nav resursu, kā atbalstīt mūsu slimnīcu apvienību, lai mazinātu, piemēram, energoresursu sadārdzinājumu. Mēģinām noskaidrot, kāds varētu būt šis mehānisms, bet vienkārši ņemt un ieskaitīt naudu slimnīcu apvienībai, sarūpējot šo kompensāciju, nav iespējams. Taču varētu runāt par izcenojumu maiņu, jo valsts apmaksā slimnīcas sniegtos pakalpojumus pēc noteikta tarifa, līdzīgi kā maksā algas skolotājiem pēc valsti noteiktajiem principiem. Tikpat labi arī kāds cits komersants Balvos varētu atnākt pie pašvaldības un teikt, lai pašvaldība kompensē energoresursu sadārdzinājumu. Jā, slimnīcu apvienībā ir mūsu kapitāldaļas, bet dialogs jāsāk par pakalpojuma izcenojumiem. Līdz šim slimnīcu apvienība spējusi savu saimniecisko darbību sakārtot tā, ka nevis mēs, pašvaldība kā līdzīpašnieki, viņiem kaut ko maksājam, bet viņi mums maksā dividendes. Arī pērn un aizpērn saņēmām dividendes, esam vienojušies, kur varētu būt šis urbums. Jautājums saistīts ar drošību, jo, ja kaut kas notiek ar centrālo ūdensvadu, pilsētas otra puse līdz ar slimnīcu paliek bez ūdensapgādes.

Ar Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības vadību tiekami regulāri un visus svarīgos jautājumus pārrunājam. Jauno studentu piesaisti un stipendiju maksāšanu veic pati slimnīcu apvienība, uzskatot, ka viņi to var darīt daudz elastīgāk. Runājot par dzīvokļiem, ir informācija, ka tie pagaidām nav vajadzīgi, bet pašvaldībai rezervē ir vismaz viens šāds dienesta dzīvoklis, ko nepieciešamības gadījumā varam piedāvāt. Pirms pandēmijas bija saruna, kur izskanēja informācija, ka slimnīcu apvienības nodomos ir būvēt dzīvojamās mājas ārstiem. Dzīvokļi kā tādi jaunajiem ārstiem speciālistiem, lai viņi gribētu nākt no Rīgas puses uz Balviem, nav saistoši. Tā varētu būt māja, kur viņi gribētu dzīvot un ar laiku to izpirkt. Šobrīd šis jautājums nav īsti aktuāls, taču mēs pieturam īpašumus ar tālejošu nodomu.

Atgriezoties pie publicētā

Bija tāds gadījums

Esam uzklauzījuši lasītājas teikto, kura savu vārdu redakcijai ir atklājusi, taču lūdz to neminēt, kā pati saka, zināmu apsvērumu dēļ. Lūk, viņas stāsts.

“Izlasīju laikrakstā publikāciju “Jūtas pazemota Balvu slimnīcā” (“V”, 7.februāris). Sakarā ar to atcerējos savu pieredzi pirms trim gadiem. Tas notika augustā, mazgājot stikla burkas.

Burka saplīsa, un stikls dziļi iedūrās kreisās rokas pirkstā. Asiņošanu nevarēja apturēt, un vīrs mani aizveda Balvos uz neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļu. Dakteris ķirurgs (uzvārdu vairs neatceros) teica, – ko es satraucos par niekiem, vai burkas dēļ bija jāskrien uz Balviem? Uzlika man pāris šuves. Nekāda cita izmeklēšana nenotika, rentģenu neuztaisīja, un tas bija nepareizi, jo kopš tā laika man šis pirksts palicis nejutīgs. Tādēļ arī es saku, ka Balvu slimnīcā jutos pazemota un nekad tur vairs negribētu atgriezties. Mediķiem vajadzētu padomāt par attieksmi pret pacientiem.”

Meklējam atbildi

Kā rīkoties, ja ir tāda nepatika?

Redakcijā ienāca Balvu iedzīvotāja, lai pastāstītu par savu problēmu, kas, iespējams, saistīta ar veselību. Proti, viņa nepanes konkrētu produktu klātbūtni un to smaržu. Sieviete uzturā nelieto sīpolus, ķiplokus un izvairās no garšvielām. Viņa, vārdu lūdzot nublicskot, stāstīja, ka nesen iegrieziesies namā, kur strādā virtuve un gatavo ēdienus. Viņai nepanesama bijusi sīpolu smarža, ko sieviete sajutusi kā ļoti spēcīgu. Viņa sajutusies slikti, un galva sāpējusi arī otrajā dienā.

Laikraksts sazinājās ar Balvu slimnīcas ārsti alergologi jautājot, cik nopietni jāuztver šis jautājums un vai tas būtu saistāms ar veselības traucējumiem? Uzklauzījām dakteri Sarmīti

Pužuli. Lūk, ko viņa teica: – Cilvēkam būtu jāgriežas pie sava ģimenes ārsta un jāizstāsta. Iespējams, tas nav īsti saistīts ar smaržām, kas valda gaisā, taču iespējams, ir kāda veselības problēma, kas jāārstē. Ģimenes ārsts zinās, kā rīkoties, varbūt nosūtīs pie speciālista un pacientu pārbaudīs tālāk. Nav izslēgts, ka varētu būt saslimšana, kas rada nepatīkamās sajūtas. Jušanas traucējumi var rasties arī pēc pārslimošanas ar Covid. Varbūt izvairīšanās no smaržām ir pat nepareiza. Neko vairāk komentēt, nezinot konkrēto cilvēku, sūdzību raksturu un apstākļus, nav iespējams. Konkrētajā gadījumā cilvēkam jāsāk ar ārsta apmeklējumu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Ekspresintervija

Ja nevar mainīt situāciju, maina attieksmi

EVITA ARULE, balveniete

Kā un cik sākas Tavi rīti?

– Pēc dabas esmu izteikta *pūce*, tāpēc katra rīta paredzētie darbi un tam atvēlētais laiks izrēķināts līdz pat sekunde, lai pēc iespējas ilgāk varu pagulēt. Darbu sarakstā pienākums Nr.1 ir kaķim iedot rīta gardumiņu, tikai tad varu pievērsties savām un meitas vajadzībām. Priecājos, ka arī meita ir vēlo vakaru cilvēks, tāpēc mūsu mājās lielā rosība un darbi tiek atstāti uz vakaru līdz pat pusnaktij.

Tava mīļākā nedēļas diena ir...

– ...svētdiena. Mājās to saucam par pidzamu dienu – mammas un meitas laiku. Lutinām, iepriecinām sevi ar dažādām procedūrām, baudām gastronomiskās izvirtības, gūstam restartu jaunai nedēļai.

Kas ir Tavs enerģijas avots?

– Enerģiju dod mana restarta svētdiena un pavadītais laiks ar mīļajiem. Labs enerģijas avots ir pastaigas, tikšanās, izbraucieni ar līdzīgi domājošiem, kas palīdz gūt iedvesmu jaunām idejām. Piemirsu pieminēt kaķi – viņš ir mans antidepressants. Jā, es mēdzu runāt ar kaķi, viņš ir atbalstošs!

Kas uzlabo garastāvokli?

– Kā jau visām sievietēm, arī man garastāvokli uzlabo sevis iepriecināšana – friziera, manikīra, skaistu vietu apmeklēšana vai vienkārši nopērku sev ziedus. Garastāvokli uzlabo arī ģimenes *čats*, sarunas ar jautriem, pozitīvi noskaņotiem cilvēkiem, kuriem ir laba humora izjūta. Piekritu Čārlija Čāplina vārdiem: “Katru dienu, kurā tu neesi smējies, ir izniekota diena.”

Kāda īpašība pašai šķiet visvērtīgākā?

– Reizēm šīs īpašības dažādās dzīves situācijās traucē, bet tomēr sevi un citos visaugstāk vērtēju atbildības sajūtu, prasmi būt godīgai pret sevi un citiem, ievērot lietu kārtību, būt līdzjūtīgai un izpalīdzīgai.

Pēc dabas esi emocionāla vai lietišķa un pragmatiska? Kādreiz mēdz arī paraudāt?

– O, jā! Esmu ļoti emocionāla, mēdzu birdināt laimes asaras savos un bērnu nozīmīgajos dzīves mirkļos. Mēdz teikt, ka ar gadiem var *uzaudzēt biežāku ādu*, man tas joprojām nav izdevies. Mēģinu norobežoties no negatīvas informācijas, nelasu kriminālromānus un neskatos šausmu filmas. Esmu sapratusi, ka nevarētu strādāt sociālo darbu, jo visu *laižu caur sevi* – pārdzīvoju, jūtu līdz, daudz analizēju. Spilvenos nemēdzu raudāt, tas nemainīs notikumus, neatrisinās problēmas. Saņemos, eju un daru, jo vienmēr visam var rast risinājumu. Ja nevar mainīt situāciju, jāmaina attieksme.

Ko vispirms pamani vīriešos?

– Jebkurā cilvēkā pirmo pamānu acis, jo tās ir dvēseles spoguļis. Manieres, izturēšanās, runas veids un darbības ir tas, kam pievērsu uzmanību, lai saprastu, ar kādu cilvēku ir darišana.

Kādu attieksmi no citiem cilvēkiem grūti pieņemt?

– Nevaru pieņemt pārkuma demonstrēšanu, melus un *tukšu salmu kulšanu*. Cenšos izvairīties un nekomunicēt ar negatīvi noskaņotiem cilvēkiem, kuriem vienmēr viss ir slikti, bet kuri nav gatavi neko darīt, lai mainītu situāciju. Nepatīk cilvēki, kuri cenšas citiem uzspiest savu pārliecību, viedokli un grib būt visām *pudelēm par korķi*.

Kuram plauktam veikalā nevari paiet garām?

– Uz šo jautājumu varētu atbildēt ikviens mans paziņa. Tie būs plaukti, kuros atrodas ziedi, sveces un izcili konditorejas izstrādājumi. Mans uzskats ir, ka nevajag īpašu iemeslu, lai mājās vāzē stāvētu ziedi, degtu sveces un garšas kārpiņu priekam būtu izcepta vai nopirkta kūka.

Kam nekad neteiktu nē?

– Neatteiktos no tā, kas varētu iepriecināt, sniegtu pozitīvas emocijas vai darītu laimīgu. Melnai kafijai bez cukura un garšīgai kūciņai pateikt ‘nē’ ir grūti, bet ne neiespējami. Katru gadu gavēnī izvīrzu sev pārbaudījumus un īstenoju tos. Piemēram, 40 dienas neēdu gaļu vai nelietoju miltu izstrādājumus.

Čempioni haskiji iepriecina

Ziema šogad Latvijā padevusies un lutināt lutina ar pamatīgajām kupenām. Tas ir īstais laiks ļauties vilinājumam un izbaudīt kādu nebijušu ziemas prieku, piemēram, izbraukt suņu kamanu pajūgā. Šo ekskluzīvo iespēju šoziem varēja izbaudīt arī dažu mūspuses mazo skolu skolēni, pie kuriem ciemojās suņu kamanu sporta entuziasti un profesionāļi – ILZE un NIKOLAVS KRAVCOVI un MĀRTIŅŠ KRISTONS. Viņu mērķis bija ļaut samīļot un sabužināt haskijus, kā arī izglītot un ieinteresēt bērnus un jauniešus mazajās lauku skolās par suņu dzīvesveidu un sporta veidiem ziemas kamanās. Lieki piebilst, ka viņiem tas lieliski izdevās, jo pēc satikšanās ar mīļajiem *vilkiem* jeb haskijiem bērnu acis priekā mirdzēja vēl ilgi.

Pie visa *vainīga* Renda!

Jau septiņus gadus Amatas novada iedzīvotāju, Sibīrijas haskiju parka un kamanu suņu sporta kluba “*dodkepu.lv*” saimnieku ILZES un NIKOLAJA KRAVCOVU ģimenes dzīve griežas ap skaistajiem, labsirdīgajiem un ar pamatīgu pozitīvisma devu apveltītajiem četrkājainajiem mīļajiem haskijiem. Viņi ir prieka un reizēm arī skumju iemesls, viņi ir tie, kas prot uzlabot omu ne vien pašiem saimniekiem, bet arī visiem pārējiem, kurus sastop savā ceļā.

Ilzes un Nikolaja Kravcovu dzīve apmetā kūleni un pārmainījās par 180 grādiem pirms septiņiem gadiem, kad viņu ģimenē ienāca pirmais četrkājainais milulis. “Toreiz ar vīru vēl nebijām precējušies, dzīvojām dzīvoklī Rēzeknē un sapņojām par sunīti. Kādā dienā nolēmām sapni pārvērst par īstenību, un tā mūsu mājā ienāca Sibīrijas haskijs Renda, kuru adoptējām. Jau nākamajā dienā ar vīru sēdējām un domājām, ko esam izdarījuši. Pirms tam, protams, bijām izstudējuši visu iespējamo informāciju par haskijiem un neskaitāmas reizes redzējuši cilvēkus, kuri netika ar viņiem galā. Bet, protams, neko no redzētā neattiecinājām uz sevi. Domājām – abi esam sportiski, skrienam “Stipro skrējienos”, esam aktīvi, mēs jau nu noteikti tiksim galā,” stāsta Ilze. Taču realitātē viss izrādījās mazliet citādāk. Renda nepārtraukti prasījās ārā, pirmo nakti pēc viņas adopcijas negulēja neviens, jo haskijs nevarēja nosēdēt mierā ne stundu. Tas bija tāpat, kā auklēt mazu zidainīti. “Rendu paņēmām no cilvēkiem. Īsti vēl nebijām nolēmuši – spert šo soli vai nē, bet suņu barības maiss jau bija mašīnā, tāpat zemapziņā tomēr jau bijām gatavi. Tas bija spontāns lēmums, bet šobrīd, atskatoties uz to, jāsecina, ka pareizs,” apliecina Ilze.

Sirds sauciens bija, – ja ņemt, tad abus

Jau kopš pirmās kopā būšanas dienas Renda audzināja viņu un Nikolaju, savukārt Ilze ar Nikolaju – Rendu. Kādudien viņi trijātā aizbrauca uz Ogri, suņu skolu, kas piedāvā iepazīt kamanu suņu sporta veidus, un jau pēc laika ģimenes milule piedalījās pirmajās minipulinga (suns 100 m garu distanci pievar maksimāli ātri, velkot 50% no sava svara) sacensībās, kurās uzrādīja atzīstamus rezultātus. Ilze atzīst, – tas bija brīdis, kad viņi saprata, ka labs haskijs ir noguris haskijs.

Pēc Ilzes vectēva nāves viņa ar Nikolaju pārcēlās uz dzīvi Cēsu pusē, lai pieskatītu Ilzes vecmammu un viņas saimniecību. Abi strādāja katrs savā profesijā: Ilze – par vides inženieri, Nikolajs – par ģeogrāfijas un vēstures skolotāju. “Dzīvojām privātmājā ar

diezgan plašu teritoriju. Radās doma, – kā būtu, ja Rendai piedzimtu kucēni? Tad mēs paši varētu vizināties ar kamanām. 2017.gada 1.maijā Rendai piedzima piecas meitas, un uzreiz mums jau bija kamanu suņu pajūga pilnais sastāvs. Tā paša gada rudenī arī mums pašiem piedzima bērniņš. Tā teikt, sagaidījām dubultu ģimenes papildinājumu,” stāsta Ilze.

Kad Rendas meitām apritēja gadiņš, cilvēki portālos sāka pievērst Ilzes un Nikolaja uzmanību haskijiem suņu patversmēs. Ar domu, ka nav milzīgas starpības – barot sešas vai septiņas mutes, viņi nolēma aizbraukt un paskatīties. Patversmē Kravcovu ģimeni sagaidīja divas haskiju meitenītes – Bella un Māra. Nikolajam iepatikās viena no viņām, Ilzei – otra. Ko darīt? “Mans sirds sauciens bija, – ja ņemam, tad ņemam abas, ja neņemam – tad nevienu. Rezultātā adoptējām abas māsiņas, un abas vēl joprojām ar mums skrien un startē sacensībās. Un tā katru gadu adoptējām divus suņukus. Kopā tagad ir 19, no kuriem četri nopirkti. Tie ir sporta līnijas suņi, kuri pamatā skrien sacensībās vai arī palīdz padzenāt kolēģus, kuri jau izlaidušies, sēžot divānā un aizmirstot, ka haskiji ir suņi ar raksturu un dabu,” stāsta Ilze.

Māca atbildību un rūpēties par dzīvnieku

Kopš pagājušā gada oktobra Ilze ar savu komandu reizi mēnesī kārtro mantas un ar haskijiem mēro ceļu no Amatas novada uz Balvu novada Stacijas pamatskolu, kur viņus ar milzīgu nepacietību vienmēr gaida bērni. Ilze skaidro, ka pirms trīs gadiem viņa iesaistījās Eiropas sociālā fonda projektā “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai jauniešiem – PuMPuRS”. Šajā laikā viņi pabijuši jau 29 Latvijas skolās. “Sapratām, ka tas ir ļoti jauks pasākums, kurā redzam lielisku atdevi no bērniem – viņi strādā ar prieku, atveras un kļūst savādāki. No Stacijas pamatskolas tie ir 16 jaunieši, kuriem mācām visus sešus kamanu suņu sporta veidus, ir mums nodarbība ar fizioterapeitu, kur bērni darbojas un mācās, cik svarīgi ir kustēties pašiem. Mācāmies prasmi veidot komandu, saliedēties un, protams, atbildību pret dzīvnieku, kuram jāiedod padzerties, jāpamasē, jāredz, kurā mirklī jādod iespēja atpūsties vai jāpaslavē. Tas ir tāpat kā savstarpējās attiecībās ar līdzcilvēkiem – mēs vērojam, kāds ir viņu emocionālais stāvoklis un skatāmies, kā uzmundrināt. Tādā veidā bērni mācās mazliet paskatīties uz sevi un savu rīcību,” ir pārliecināta haskiju saimniece.

Tāds tādu atrod

Ilzes novērojumi liecina, ka vairāk par visu bērniem patīk

Gatavojas startam. Haskiju ierašanos Stacijas pamatskolā bērni vienmēr gaida ar sajūsmu, jo viņi zina, ka tad atkal varēs satikt savus četrkājainos draugus, izvizināties un kopā pavadīt laiku. Arī haskijiem šie izbraucieni iet pie sirds, un rezultātā laimīgi visi. Saimniece stāsta, – tāpat kā cilvēkiem, arī haskijiem ir noskaņojums, kas dienas gaitā nereti var mainīties. Vislaimīgākie suņi ir agrajos ziemas rītos, kad vajag celties, skriet un strādāt: “Viņiem ļoti patīk braukt garos gabalus – 20 vai 30km, bet pa riņķi skrien nelabprāt. 5-6 apli, un viss, jo vienmulība nepatīk. Turklāt, jo ārā lielāks aukstums, jo haskiji ātrāk skrien. Tad viņiem vieglāk elpot un uzņemt skābekli.”

mūspuses jauniešus

pārgājieni ar haskijiem, kurā katram uzticēts viens no apburošajiem četrkājainajiem mīļajiem. Sākumā katrs bērns izvēlas savu suni, un, kā Ilze pamanījusi, visbiežāk viņi intuitīvi izvēlas sev līdzīgu. Tā teikt, tāds tādu atrod! Reizēm pārgājiens ilgst trīs stundas, kuru laikā skolēni ar saviem pavadoņiem mēro aptuveni 12-15 km. Tas ir laiks, ko viņi pavada kopā, iepazīstot viens otru. Bet, kad pienāk laiks no mīļajiem haskijiem atvadīties, bērnu acīs vienmēr redzamas patiesas skumjas. "Bet mēs skolēniem vienmēr sakām, ka jebkurš, kas ar mums un mūsu haskijiem strādājis, vienmēr gaidīs ciemos Amatas novadā. Mājās mēs nodarbojamies ar tūrismu – tas ir maksas pakalpojums, jo tā pelnām suņiem gaļu visam gadam. Taču šie bērni var braukt un turpināt draudzēties ar savu draugu, ar kuru jau sadraudzējies, jebkurā laikā," teic Ilze.

Toni nosaka Elfa

Suņu dzīve iekārtota līdzīgi kā cilvēkiem, tādēļ, arī dzīvojot voljērā, suņu vidū vienmēr ir kāds barvedis. Kravcovu ģimenes kuplajā haskiju saimē tā ir viena no nu jau aizsaulē aizgājušās Rendas meitām – Elfa. "Ja nolemjam adoptēt kādu sunīti, tad tieši Elfa ir tā, kura pasaka, kuru sunīti vairāk vai mazāk varam ielaist savā barā vai nē. Ja viņa atzīst, ka suns ir labs – neuzrūc vai neuzmet kūkumu un agresīvi neuzvedas, tad viss ir kārtībā. Šobrīd adoptējam jaunus suņus – ap gada vecumu, bet pirms diviem gadiem paņēmām 4,5 gadus vecu suņuku, kura dzīve bija nonākusi strupceļā... Saimniekiem viņa vairs nebija vajadzīga. Un ar tādu suņuku jau ir grūtāk, jo viņam jau ir savi stiķi un niķi, tādēļ grūtāk pagrozīt tā, kā gribētos," skaidro haskiju saimniece. Viņa ar skumjām secina, ka mūsdienās diemžēl lielākā daļa suņu dzīvo pie ķēdes. Tai pašā laikā cilvēki teic, ka šie suņi ir nikni. Bet kāpēc viņi tādi ir? "Mūsdienās cilvēkiem atliek ļoti maz laika suņiem. Suns it

Foto - A.Kirsanovs

Kad acis mirdz un mute smaida. Cik reizēm maz vajag laimes sajūtai – pietiek ar iedvesmojošu izbraucienu suņu kamanās, un laba oma nedēļai garantēta.

kā pilda sargsuņa funkciju – rej un dusmojas. Bet vai tā tiešām ir sargsuņa funkcija? Jeb sunim ir bailes no cita cilvēka? Te atkal ir, par ko diskutēt. Suņa riešana patiesībā ir viņa bailes izpausmes – aizsargreakcija," ir pārliecināta Ilze, kuras pārziņā jau ir 19 haskiji. Viņa atzīst, ka kamanu suņi ir ģimenes sirdslieta un dzīvesveids, tā ir viņu dzīve, par kuru vislielākais paldies jāteic pirmajam ģimenes Sibīrijas haskijam – Rendai.

Sniega suņi Žīguros aizrauj un iedvesmo

Februāra sākumā milzum daudz pozitīvu emociju un nevilnotu prieku piedzīvoja Žīgu un Viļakas bērnudārzu un skolu skolēni. Pie viņiem ar saviem četrkājainajiem draugiem ciemojās kamanu suņu sporta kluba pārstāvis un sacensību čempions MĀRTIŅŠ KRISTONS no Ropažu novada Bergiem, kurš ar haskiju audzēšanu nodarbojas profesionālā līmenī.

Kā Mārtiņš kļuva par 11 haskiju saimnieku? Pirms 15 gadiem kādā jaukā dienā viņš ar sievu Solvitu pieņēma svarīgu lēmumu iegādāties pūkainu, mīļu Sibīrijas haskiju, neko par šo suņu šķirni vispār nezina. To, ka suns būs, Mārtiņš zināja jau bērnībā, jo viņa tēvs bija mednieks un mājās vienmēr bija medību suņi 'laikas'. Savukārt haskijs izskatījās viņiem līdzīgs, tādēļ Mārtiņš ar sievu izlēma par labu šai šķīmei. Taču drīz vien izrādījās, ka haskijs ir pavisam savādāks – ne viņš isti rej, ne medībās piedalās. "Sākām meklēt informāciju un sapratām, ka haskiji velk kamanas čukčām. Tam viņš domāts! Tobrīd Baldonē tieši notika pirmās kamanu suņu sacensības, kurās piedalījās arī lietuvieši un igauņi. Nolēmām paskatīties un sapratām, ka tas ir interesanti. Tā tas viss sākās," stāsta sportists. Pamazām pienāca apjausma, ka laiks meklēt darba līnijas Sibīrijas haskiju no pieredzējušiem mašeriem (suņu pajūga vadītājiem). Viņu mīļais, pūkainais sunītis Lote vairāk bija izstāžu suns, kurš piedalās izstādēs, guļ divānā un taisa nepatīkšanas. Taču patiesībā haskijiem vajag ļoti daudz strādāt. Gāja laiks, un Lotei pievienojās vēl pa kādam haskijam, bet šobrīd viņi jau ir 11!

Lai pajūgu sportā sasniegtu labus rezultātus, nepieciešami regulāri treniņi. Kad tuvojas sacensību laiks un jāuzlabo suņu fiziskā forma, nedēļā jātrenējas vismaz četras reizes. Savukārt mierīgākā periodā, vismaz divas-trīs. Pārsvārā Mārtiņš ar suņiem trenējas Garkalnes mežos, kas piemēroti sprinta distancēm, taču lielākais mīnuss, kā atzīst haskiju saimnieks, ir tas, ka nevar sākt treniņu jau no mājas. Tas ir diezgan sarežģīts process, jo jāiekrāmē mašīnā tehnika, suņi, jābrauc uz mežu, jāizbrauc distance un tikai tad var doties atpakaļ. Vēl pirms gada Mārtiņš sapņoja par īpašumu Žīguros, lai ar savu haskiju komandu varētu doties trenēt uz mūspuses mežiem. Nu viņa sapnis piepildījies. Izrādās, Latgales pierobežas meži ir ideāla vieta garajiem treniņiem.

Foto - A.Kirsanovs

Izbrauciens ar čempioniem. Suņu pajūga saimnieks Mārtiņš Kristons ir daudzkārtējs Latvijas un Baltijas čempions suņu skriešanas sporta disciplīnās, panākumus guvis arī pasaules mērogā. Lieki teikt, ka bērnu un skolotāju ovācija pēc izbrauciena Žīguros bija neapstāstama. "Fantastiski. Gribam pabraukt vēl," sastājušies garā rindā, teica skolēni.

Foto - A.Kirsanovs

Vispirms saruna, tad izbrauciens. Haskiju saimnieks bērnu mudināja pirms brauciena vispirms apsveicināties ar haskijiem un viņiem palūgt, lai izvīzina. Tikai tad varēja sēsties kamanās. Bērni to darīja ar prieku, un suņi priecīgi luncināja astes.

Brīvbrīdi sagatavoja S.Karavoičika

CILVĒK ZIŅAS

Lai viņi nekrīt!

Pagājušās nedēļas nogalē laikā, kad sportisti Balkanos sacentās Balvu novada čempionātā slēpošanā, trīs jaunās paaudzes pārstāvji rūpējās par viņiem īpaši interesantām aktivitātēm. Odrīja (6 gadi), Zane (5 gadi) un Artūrs (5 gadi) no Rekovas žurnālistam apgalvoja, ka ļoti vēlas slēpot, bet pieaugušie to, šķiet, nesaprot. "Ja nevar slēpot, tad ir taču sniegs, kas mums ļoti patīk," viņi prātoja. Taujāti, ko novēl sportistiem, Artūrs neslēpa, ka slēpojot nereti nokrīt. "Lai viņi nekrīt!" lietišķi vēlēja piecgadnieks ar pieredzi.

Darbs padarīts! Prātvēderi sevi apliecināja sniega pikū velšanā, turklāt augstā profesionālā līmenī.

Kas kļūdijs bez nodoma, uz to stipri nedusmojas!

Par kļūdišanos ir tik daudz skaistu teicienu. Nu, piemēram, to, ka kļūdieties ir cilvēciņi, zina katrs. Arī bedrē neiekrīt tikai tas, kurš to vien dara, kā sēž mājās un nekur neiet. Galu galā pat zirgs uz četrām kājām kļūp, kur nu vēl cilvēks uz divām! Tomēr pats galvenais ir atcerēties, ka vienīgā patiesā kļūda ir savas kļūdas atstāt bez ievēribas un tās nelabot. Tādēļ, lai bargi nesoda tie Balvu pilsētas vadītāji, kuru valdīšanas gadu skaitļos laikraksta "Vaduguns" pagājušajā numurā ieviesās neprecizitātes.

Publicējam informāciju par Balvu mēriem, kuri mūsu pilsētu vadīja, sākot no 1960.gada. Informācija par visiem Balvu pilsētas vadītājiem (sākot no 1928.gada, kad Balviem piešķīra pilsētas tiesības) pieejama Balvu reģiona kultūrvēstures datubāzē, kas aizgūta no vēsturnieces Irēnas Šaicānes grāmatas "Balvi – pilsēta ezeru krastos". Tāpat jāpiebilst, ka līdz 2009.gadam Balvu pilsētai bija atsevišķs pilsētas priekšsēdētājs, bet pēc 2009.gada administratīvi teritoriālās reformas Balvu pilsētas priekšsēdētāja amata pienākumus pildīja Balvu novada domes priekšsēdētāji.

Balvu pilsētas vadītāji (no 1960.gada)

- VALTERS KAMIŠEVS – no 1960.gada 27.septembra;
- DZINTARS PUTNIŅŠ – no 1990.gada 12.janvāra;
- JURIS ANNUŠKĀNS – no 1991.gada 24.jūlija;
- JĀNIS TRUPOVNIĒKS – no 2001.gada 20.aprīļa;
- INĀRA ŅIKUĻINA – no 2005.gada 16.marta;
- JĀNIS TRUPOVNIĒKS: 2009.gada 1.jūlijs – 2011.gada 10.februāris;
- ANDRIS KAZINOVSKIS: 2011.gada 10.februāris – 2017.gada 16.jūnijs;
- AIGARS PUŠPURS: 2017.gada 16.jūnijs – 2021.gada 1.jūnijs;
- SERGEJS MAKSIMOVŠ: 2021.gada 1.jūnijs – 2021.gada 29.decembris (šobrīd Balvu novada domes priekšsēdētājs);
- MARUTA CASTROVA: no 2022.gada 1.janvāra – Balvu pilsētas pārvaldes vadītāja.

NEDĒĻAS CITĀTS

"Meklējiet sev mīļākos – priekšā vēl auksta ziema."

(No divu lasītāju sarunas)

Redakcija atvaidina visiem, kurus "Cilvēkziņas" aizvainojušas vai aizvainos

Informē policija

Atrod liķi ar miesas bojājumiem

Aizvadītās brīvdienās attēlā redzamajā mājā Balvos, Kalna ielā (aiz autoostas), tika atrasts virieša liķis.

Sākotnēji izskanēja informācija, ka virietis varētu būt piekauts līdz nāvei. Arī Valsts policija šo otrdien laikrakstam "Vaduguns" sniedza informāciju, ka 19.februārī Valsts policijas Balvu iecirknī uzsāks kriminālprocesu par to, ka Balvos atrasts 1967.gadā dzimuša virieša liķis ar redzamiem miesas bojājumiem. "Uz aizdomu pamata tiek skaidrota vairāku personu saistība ar notikumu, kā arī tiek skaidrots precīzs virieša nāves iemesls," darīja zināmu policija.

Aizdomas par vardarbīgu nāvi nav apstiprinājušās, jo, pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas, eksperta atzinums ir, ka virietis miris dabīgā nāvē. Jāpiebilst, ka nelaiķis Balvos bija zināms ar savu apšaubāmo dzīvesveidu, pārlietu lietojot apreibinošas vielas. Tikmēr rūpes par viņa apglabāšanu uzņēmies Balvu novada Sociālā pārvalde. Virieša bēres – šodien.

Foto - A.Kirsanovs

Lasītājs jautā

"Kāpēc nepiemēroja atlaidi?"

Sācies laiks, kad Balvu novada iedzīvotāji saņem paziņojumus par nekustamā īpašuma nodokļa maksājumiem.

Septiņi eiro – minimālais maksājums

Sakarā ar to laikraksta "Vaduguns" redakciju apmeklēja pensijas vecuma Balvu pilsētas iedzīvotājs. Virietis vēlējas noskaidrot, kādēļ viņa nekustamā īpašuma nodoklim, pretēji solītajam, nav piemērots atvieglojums, lai gan viņš atbilst vienai no atvieglojuma iedzīvotāju kategorijām? "Avīzē izlasīju, ka dažādām juridiskām un fiziskām personām pienākas nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumi. Lai to saņemtu, jāiesniedz iesniegums. To devos darīt arī es, jo esmu barikāžu laika dalībnieks. Tomēr, saņemot vēstuli par nodokli, izrādījās, ka tas ir tikpat liels, kā pagājušajā gadā – septiņi eiro. Lai arī gala summa nav liela, vienkārši vēlos, lai atlaides nepiemērošanas iemeslu zinātu arī citi iedzīvotāji. Arī es, ja zinātu, ka atlaides nebūs, nebūtu centies reģistrēties, lai to dabūtu. Neesmu vairs jauns un veselība neļauj staigāt šurpu turpu," teic balvenietis.

Balvu novada pašvaldībā informēja, ka septiņi eiro par nekustamā īpašuma nodokli ir minimālais maksājums, tādēļ šādai summai netiek piemērotas atlaides – arī tad, ja persona atbilst kādai no atvieglojuma iedzīvotāju kategorijām. Tikmēr kāda cita lasītāja uztraucas, ka daudzi iedzīvotāji jau saņēmuši paziņojumus par nekustamā īpašuma nodokļa nomaksu, bet viņa vēl nē. "Kāpēc tā? Un kādā veidā paziņojumu atsūtīs – pa e-pastu vai papīra formā pastkastītē?" jautā sieviete. Informējam, ka uztraukumam nav pamata – vēstuli, ka jānomaksā nodoklis, jūs noteikti saņemsiet! "Paziņojumi jau ir izsūtīti. Ja tomēr rodas kādi jautājumi, aicinām sazināties ar Balvu novada pašvaldību. Kas attiecas uz to, kādā veidā tie tiek izsūtīti, tas atkarīgs no tā, kā iedzīvotājs norādījis – vai nu e-pastā, vai uz deklarēto dzīvesvietu," informēja pašvaldībā.

Atgādinām!

Jau rakstījām, ka Balvu novada pašvaldība paredzējusi virkni nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu. Tie paredzēti vairākām kategorijām: juridiskām un fiziskām personām, kuras ir saimnieciskās darbības veicēji, pirmās grupas invalīdiem,

Atvieglojumi(50%) 01.01.2023 - 31.12.2023			-1,04
1 900 0377			2,24
1 900 0377			
2242.08	4,48		4,48
Atvieglojumi(50%) 01.01.2023 - 31.12.2023			-2,24
lais maksājums 7 EUR) papildus aprēķināts:			2,22
Kopā aprēķināts:			7,00
termiņos :			
	Ēkas(EUR)	Zeme(EUR)	Kopā(EUR)
31.03.2023	1,07	0,68	1,75
15.05.2023	1,07	0,69	1,76
15.08.2023	1,07	0,69	1,76
15.11.2023	1,05	0,68	1,73
Jāmaksā	4,26	2,74	7,00

Foto - A.Ločmelis

vienuļiem pensionāriem bez laulātā, bērniem un mazbērniem un kuru ienākumi nepārsniedz noteikto minimālo algu, maznodrošinātajiem un trūcīgajiem, cilvēkiem ar trīs un vairāk bērniem līdz 18 gadiem. Pirmo reizi atvieglojumi paredzēti vēl trīs iedzīvotāju kategorijām; politiski represētajām personām, Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidācijas

dalībniekiem un personām ar 1991.gada barikāžu dalībnieku statusu. Iedzīvotājiem ir jāiesniedz iesniegums, pievienojot attiecīgā atvieglojuma apliecināšanu dokumentu. To var izdarīt, gan dodoties uz pašvaldību, gan arī novada interneta mājaslapā, un iesniegumu parakstot elektroniski (plašāka informācija – "Vaduguns" 20.janvāra numurā).

Aktuāli

"Svarīgākais ir cilvēki"

Saeima pirmajā lasījumā atbalstījusi šī gada valsts budžeta likuma projektu, kurā valsts iekšējā un ārējā drošība noteikta kā prioritāte.

Par sešdesmit miljoniem vairāk nekā pērn

Iekšlietu nozarei budžetā kopumā paredzēti 582,8 miljoni eiro. Tas ir par 64,7 miljoniem vairāk nekā pagājušajā gadā. Iekšlietu ministrijai būtisko pasākumu īstenošanai vēl papildus plānots provizorisks finansējums 55 miljoni eiro, kas paredzēts valsts robežas joslas infrastruktūras izveidei, speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu iegādei, katastrofu pārvaldības centru būvniecībai, Valsts policijas nodrošināšanai ar atbilstošām telpām Mūkusalas ielā 101, kā arī datortehnikas un tīkla drošības iekārtu nomaiņai kibernetiskās drošības iekārtu nozarē. Tikmēr atsevišķi pa iestādēm Valsts

policijai šajā gadā plānoti 186,5 miljoni eiro, Nodrošinājuma valsts aģentūrai – 106, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (VUGD) – 66,3, Valsts robežsardzei 65,6, Valsts drošības dienestam – 41,7, Iekšlietu ministrijas Informācijas centram – 18,2, Pilsonības un migrācijas dienestam – 30,8, Veselības un sporta centram – 6, Finanšu izlūkošanas dienestam – 4,8, Iekšējās drošības birojam – 4,6, bet Iekšlietu ministrijai – 5,2 miljoni eiro. Lai īstenotu zinātnē un izcilībā balstītas studijas augsti kvalificētu tiesībaizsardzības iestāžu speciālistu sagatavošanā drošības un noziedzības apkarošanas jomā, nozares prioritāte ir arī Iekšējās drošības akadēmijas izveide, kurai šogad piešķirts 1,1 miljons eiro.

Algas, transportlīdzekļi, infrastruktūra

Būtisks finansējums gan šajā, gan

turpmākajos gados paredzēts ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu iegādei, jo VUGD autoparks ir būtiski nolietots un to nepieciešams atjaunot. 2023.gada budžetā tam atvēlēti vairāk nekā 23 miljoni eiro, 2024.gadā – 78, bet 2025.gadā – 65 miljoni eiro. Lai turpinātu Iekšlietu ministrijas valdījumā esošo nekustamo īpašumu optimizēšanu, paredzēts turpināt katastrofu pārvaldības centru (KPC) izveidi. Tajos vienuviet atradīsies iekšlietu dienesti un iestādes, kā arī Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests. KPC būs energoefektīvas būves ar modernām darba telpām. Līdz 2027.gadam plānots uzbūvēt 34 KPC visā Latvijā. KPC izveidei 2023. – 2025. gada budžetā plānoti 103,2 miljoni eiro. Tāpat paredzēts, ka šī gada budžetā 24 miljonus eiro piešķirs amatpersonu ar dienesta pakāpēm mēnešalgū palielinājumam. Trīs gados kopumā tie ir 72 miljoni eiro. Iekšlietu ministrs Māris Kučinskis norāda, ka šī un turpmāko

gažu budžetos svarīgākais ir cilvēki, paužot pārliecību, ka izdosies soli pa solim paaugstināt algas visiem iekšlietu nozarē strādājošiem. "Algu paaugstināšanai jānotiek katru gadu – tas ierakstīts ministrijas plānos. Nākamā prioritāte ir infrastruktūras pārveide visos Iekšlietu ministrijas dienestos – īpaši Valsts policijā un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā. Tā ir principiāli jaunas un modernas sistēmas ieviešana, kas paredz jaunas telpas, inovatīvu datortehniku un sakaru līdzekļus," pastāstīja M.Kučinskis.

Informē ugunsdzēsēji

Evakuē četrus cilvēkus

17.februāra pēcpusdienā ugunsdzēsēji glābēji devās uz Balvu pagastu, kur vienstāva dzīvojamā mājā dega krāsns un starpsiena 1² platībā. Pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās no ēkas evakuējās četri cilvēki.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

* Sākums 12.lpp.

Mudina būvēt jaunu stadionu

Deputāts Aigars Pušpurs atzina, ka no klātesošajiem stadionā viņš pabijis visvairāk un visbiežāk: "Situācijai esmu sekojis līdz no pirmajām dienām, tostarp pie asfaltēšanas darbiem naktī. Futbola laukuma augsnes ieklāšana un viss pārējais izmaksāja tikai nedaudz vairāk par 40 000 eiro. Tas nav miljons. Būvdarbi tika izdarīti, kā ielānāts projektā. Jā, projektā bija paredzēts uzbūvēt veco augsni, to izsijājot. Neviens nevarēja paredzēt, ka tai būs sliktāka filtrācija. Kā redzējam, drenāža strādā. Pērn pēc lielām lietavām, apmeklējot stadionu, secināju, ka ūdens tur nestāvēja. Būvējot stadionu, augsne ar lielo tehniku tika pamatīgi sablīvēta. Celtnieki mierināja, ka situācija uzlabosies, kad zemes kārtai tiks cauri sakņu sistēma. Biju pārsteigts, ka pērn futbolisti uz stadiona neaizvadīja treniņus. Runājot par mazajiem akmeņiem, protams, tos varam paši nolāsīt. Ikviens saprot, ka zālājs neaugs vienā dienā, tas ir jāuztur. Atgādināšu, ka no 1994.gada mums nebija centrālā stadionā. Tad mēs sadūšojāmies... Aicinu stadionu turpināt kopt un speciāli futbolam uzbūvēt mākslīgā seguma laukumu pie Balvu Profesionālās un vispārīgglītojošās vidusskolas. Tur ir pašvaldības zeme. To darītu, piedodiet, nesabojājot pilsētas stadionu. Ja to šogad raksim, tas atkal būs izslēgts no aprites. Nākamgad arī. Tā mēs to stadionu *marinēsim* nez cik gadus. Vēlreiz ļoti aicinu esošo stadionu turpināt kopt. Es ticu, ka to var izdarīt. Tāpat aicinu būvēt jaunu stadionu ar futbola federācijas atbalstu."

Slimojam ar nihilismu

Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Sandra Kapteine neslēpa izbrīnu, kāpēc futbola laukums izbūvēts ar nepietiekamu kritumu: "Tas ir ļoti būtisks jautājums. Mēs zinām, ka ceļam ir profils, mēs zinām, ka arī stadionam tādām ir jābūt. Kurā mirklī tas ir palaists garām?" Deputāts Aldis Bukšs, spriežot par jauno projektu un iepirkumu, neslēpa, ka saprot futbolistus, kuri ir situācijas ķīlnieki: "Personīgi esmu gatavs atbalstīt jauno projektu tikai tādā gadījumā, kad man būs skaidri redzama pašvaldības rīcība uz atbildīgo personu noskaidrošanu. Piedodiet, nu šeit jāatrod atbildīgie un par viņiem ir jāziņo." Deputāte Ruta Cibule vēlējās noskaidrot, vai esošo stadionu var atdzīvīnāt: "Vai tiešām sporta skola neko nav rušinājusi?" Balvu Sporta skolas direktore Ludmila Beļikova informēja, ka darīja to profesionāli: "Ja mēs to nebūtu darījuši, tad laukums pārvērstos par purvu. Mums ir iegādātas visas ierīces un agregāti. Pērn pavasarī, kad izraka provi, kad pašvaldība apturēja darbību, laukumu vairs nemēslojām un plāvām to retāk. Nesen biju kursos par laukumu uzturēšanu un izveidošanu. Tā saucamā auglīgā daļa ir 25 cm dziļa – 80% smilts un 20% kūdra. Tad vide ir irdena, tā elpo. Tas ir lētākais variants, kā glābt laukumu, proti, iestrādāt smilšaino vidi un nomainīt sēklu." Deputāte Aija Mežale neslēpa, ka stadiona jautājums ir ļoti nepatīkams: "Skaidrs, ka projekts nebija pareizs, īpaši saistībā ar laukuma virsējo kārtu. Es vairāk neticu nekādiem stāstiem un beidzot jābūt atbildīgiem arī būvuzraugiem. Nezinu, kā šo jautājumu atrisināt."

A.Bukšs secināja, ka *nagla zārkā* ir pašvaldības divi atzinumi, ka CBR perfekti izpildījusi savu darbu. Arī deputāte Sandra Kindzule uzsvēra, ka svarīgi ir noskaidrot, kurā mirklī ir pieļautas kļūdas. Attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Aleksandrs Šnegovs pavēstīja, ka, pētot dokumentāciju, nonāca pie secinājuma, ka projektēšanas uzdevums bija ļoti vispārīgs: "Nākamais solis bija projekta izstrāde, un diemžēl jauna seguma vietā tika izvēlēts vieglākais variants. Pieļāuj, ka katrā būvniecības posmā pa kādai rīcībai noveda pie tā galapunkta, kāds tas šobrīd ir." R.Cibule vērsa uzmanību uz to, ka daudzi slimo ar nihilismu dažādās izpausmēs: "Šajā gadījumā ar vienu nihilisma krellīti pie otras, ai, tas nav svarīgi. Izskatās, ka veikts tāpēc, ka jāveic."

Piesaistis ekspertu

Futbola tiesnesis Andris Bačuks pauda viedokli, ka futbolistu prioritāte nav dabiskā seguma laukums: "Domāju, ka A.Pušpura priekšlikums atrisinātu šo sasāpējušo jautājumu. Mākslīgais laukums ir mūsdienu tendence." Pašvaldības izpilddirektore Daina Tutīņa oponentēja, ka paši futbolisti uzsver, ka vēlas spēlēt uz dabiska seguma laukuma. "Pats svarīgākais, lai Futbola Federācijas speciālists norāda ceļu un dod garantijas," piebilda L.Beļikova. Savukārt futbola saimes pārstāvis Gints Grīslis nešaubās, ka lielākā kļūda ir tā, ka uzbēra atpakaļ veco grūti: "Mākslīgo laukumu atbalsta ne visi futbolisti. Uzskatu, ka augšējā kārtā ir jānomaina. Ja kaut ko būvējam, tad lai tas ir pamatīgs un paliekošs."

Deputāti atbalstīja A.Bukša priekšlikumu: "Balvu novada pašvaldības izpilddirektorei Dainai Tutīņai veikt darbības, lai noskaidrotu atbildīgās personas par izveidojušos situāciju, kad Balvu pilsētas stadionā pēc tā pārbūves futbola laukums nav funkcionāli izmantojams. Uzkrājas lietus ūdens, un pašvaldība nav izmantojusi tai līgumā noteiktās tiesības nepieņemt darbus un izmantot būvnieka sniegto garantiju. Līdz 10.martam iesniegt izskatīšanai Balvu novada domes Finanšu komitejā dienesta ziņojumu par progresu minētā uzdevuma veikšanā, turpmāko rīcību un termiņiem." Noslēgumā A.Bukšs apņēmas piesaistīt ekspertu, kas sniegs sākotnējās atziņas.

Izbaudi ziemu Ziemeļlatgalē**Pankūku gatavošanas meistarklase**

Maruta Sprudzāne

Ir vērts sev sarūpēt kādu pārsteigumu, lai arī ziemas dienām piešķirtu ko neierastāku. Tādu iespēju piedāvāja tūrisma akcija "Izbaudi ziemu Ziemeļlatgalē", kad divu dienu garumā varēja doties dažādos maršrutos, lai pārsteigtu un iepriecinātu sevi.

Laiks aizvadītajās brīvdienās gan bija draņķīgs, taču tas netraucēja apmeklēt Rekovas dzirnavas Šķilbēnu pagastā, kur saimnieces Vijas Kuļšas virtuvē bija izsludināta "Pankūku diena". Divu dienu garumā te pacieņojās pāris desmiti cilvēku.

Iespējams, katram ir savs iecienītais pankūku veids, jo tās ir ātri pagatavojamas un garšīgas. Vija ciemiņiem piedāvāja darboties pašiem, iesaistoties meistarklasē un ļaujot uzzināt ko jaunu. Kopā ar dzirnavu saimnieci bija iespēja gatavot pankūkas no griķu, auzu, pupu, zirņu miltiem, arī klasiskās pankūkas ar kviešu miltiem un olām un vēl arī vārītu pupu plācenišus.

Praktiska rakstura nodarbības ļauj uzzināt produktu garšu, to īpašības, kā arī iemēģināt roku gatavošanā. Saistošs ir arī meistarklases noslēgums ar skaisti uzklātu galdu un cienāšanos ar pašgatavotajiem ēdieniem.

Foto - M.Sprudzāne

Saimniece rikojas. Vijas rīkotās meistarklases ļauj līdzdarboties gan pieaugušajiem, gan arī bērniem, ļauj uzzināt kaut ko jaunu un rada prieku.

Tūrisma nav robežu

Ingrīda Zinkovska

Aizvadītajās brīvdienās būdijām ziemu Ziemeļlatgalē, bet šonedēļ pie pankūku blodām atzīmējām gavēņa sākumu jeb Aizgavēni. Atgriezoties pie akcijas "Izbaudi ziemu Ziemeļlatgalē", jāteic, ka tā norisinās jau astoto gadu. Un šogad patiesi bija ļoti ziemīga.

Tos, kuri vēlējās izbaudīt ziemu Ziemeļlatgalē, gaidīja teju divdesmit objektos, daži gan interesentiem atteica sliktā laika apstākļu dēļ, ja aktivitātes bija plānotas ārā, bet kopumā apmeklētājus uzrunāja gan kultūrvēsturiskās vietas, gan ēdināšanas uzņēmumi, gan dabas takas, gan radošās darbnīcas. Ziemeļlatgales Biznesa un tūrisma centra tūrisma organizatore Ineta Bordāne piekrit, ka šogad āra aktivitātes ļoti ietekmēja laika apstākļi, bet citviet apmeklētāju skaits bija ļoti labs. Piemēram, Rekovas dzirnavās, kas iekārdināja ar pankūku dienas jauno piedāvājumu. "Zemnieku saimniecību "Kotiņi" apmeklēja grupa ekskursantu, kurā bija gan es pati, gan vietējie cilvēki, gan kāda ģimene no Ludzas," saka Ineta. Arī Baltinavā, pārgājienā uz Paegļu salu pa Blauzgovas purvu, piedalījās gan vietējie, gan kāda ģimene, kas speciāli bija braukusi no Preiļu novada, un kāds kungs no Zilupes. Cilvēki bija plānojuši šajā dienā apmeklēt vairākus objektus, ja reiz braukt krietnu gabalu, tad gribas taču redzēt un izbaudīt vairāk. Bija objekti, kuros ceļotājus ziemas prieku baudītājus uzņēma katru gadu, bet bija arī tādi, kur to uzdrošinājās darīt pirmo reizi, kā Elīnas Zelčās *handpoke* tetovēšanas darbnīca Upītē. Tūrisma organizatore uzteic Baltinavas mu-

Foto - A.Zelča

Uzstāda krustu. Paegļu salā, kur bunkurā no iesaukšanas Sarkanajā Armijā slēpās vairāki vietējie puisi, divus NKVD karavīri nogalināja, pārējos arestēja, tiesāja un izsūtīja. Nostāsts vēsti, ka abi vai viens nošautais tur arī ticis apglabāts, jo vēl padomju laikos tur atradies krusts un kapa vieta kopta. Tagad pārgājiena dalībnieki tur uzstādīja jaunu krustu.

zeja izplānoto pārgājieni uz Paegļu salu Blauzgovas purvā, kur bija apvienotas fiziskās aktivitātes – teju sešus kilometrus garš pārgājienis pa ziemīgo purvu ar dabas baudīšanu, kas rezultējās ar bagātu izzināšanas materiālu par dezertējušo no Sarkanās Armijas vietējo iedzīvotāju likteni Otrā pasaules kara laikā.

Labs sadarbības partneris Balvu novadam tūrisma jomā jau vairākus gadus ir bijušais Kārsavas novads ar saviem tūrisma objektiem. Tūrisma maršruts no Balvu novada uz Kārsavas novadu veidojies loģiski, jo uz Kārsavu ved divi ceļi – gan šoseja Viļaka-Kārsava, gan vietējās nozīmes ceļš no Tilžas. Otro gadu Ziemeļlatgales tūrisma akcijā piedalījās arī Kār-

savas kultūrvēstures centrs "Liču mājas", ko vada Inta Jurča. "Liču mājas" apmeklētājiem piedāvā iepazīt Kārsavu un apkārtni caur pastāvīgo ekspozīciju, kas stāsta par svarīgākajiem vēstures notikumiem no senatnes līdz mūsdienām. Šogad sakarā ar pilsētas tiesību iegūšanas 95.gadadienu centrā skatāma izstāde "Kārsavai 95. Agrāk un tagad", kur redzams, kā pilsēta mainījies gadu gaitā. Izstādi papildina lietas un dokumenti no kārsaviešu privātkolekcijām. Akcijas dienā notika izstādes atklāšana, sniedzot iespēju apmeklētājiem iepazīt Kārsavas vēsturi, pārbaudīt iegūtās zināšanas viktorinā, kā arī rosināja pilsētu aplūkot vēģīgāk, izejot iepriekš sagatavotus maršrutus.

Afiša

* Sākums 7.lpp.

KOPĪGA LŪGŠANA PAR UKRAINU
24.FEBRUĀRĪ 18:00 BALVU EV.LUT. BAZNĪCĀ
LŪGŠANA PAR UKRAINAS ZEMI, VALSTI UN TAUTU; PAR BĒRNIEM, PAR ARMIJU UN SPĒKA STRUKTŪRĀM, PAR PRIEKŠSTĀVJIEM UN PREZIDENTU, PAR BĒGĻIEM UN TIEM, KAS DĒŠ NO KARA; PAR UKRAINAS ATBALSTĪTĀJĀM, ZIEDOTĀJĀM UN LĀBVEJĀM.

Šķilbēnos

4.martā tautas slēpojums "Balkanu apļi". Dalījums vecuma grupās iepriekšējais (16 grupas). Citu novadu slēpotāji maksā dalības maksu – EUR 5. Tautas slēpojumam "Balkanu apļi" dalībnieku pieteikumus sacensībām jāšūta uz e-pastu: peteris.vancans@balvi.lv līdz **2.03.2023. plkst. 24.00.**

Viksnā

Līdz 30.martam Viksnas bibliotēkā un tautas namā Latvijas Neredzīgo biedrības rehabilitācijas centra Balvu filiāles klientu radošo darbu izstāde "Brīnumi caur sirdi un dvēseli".

4.martā plkst. 17.00 tautas namā "3 Stenori" ar 8.marta sveicienu "Nedaudz avansā". Ieejas maksa – EUR 5.

Vectilzā

25.februārī plkst. 22.00 balle ar Zinti Krakopu. Ieejas maksa – EUR 3.

Vecumos

25.februārī plkst. 20.00 Borisovas tautas namā atpūtas vakars brīvām izpausmēm III. Ieeja brīva! **Plkst. 22.00** diskoballe un karaoke kopā ar DJ Marie. Ieejas maksa – EUR 3.

Nacionālo partizānu bruņotās pretošanās atceres dienas pasākumi

Balvu Novada muzejā

2.-3.martā muzeja stunda vecāko klašu skolēniem "Nacionālo partizānu darbība Ziemeļlatgalē". Iepriekšēja pieteikšanās: Ruta Akmentiņa – 29626274; 64521430.

Stompaku nometnes vietā 2.martā no plkst. 11.00 līdz 14.00 Viļakas muzeja muzejpedagoģiskā programma Balvu novada 9.-12. klašu skolēniem "Vēsturi radām mēs paši". Informācija: Rita Gruševa, vilakamuzejs@balvi.lv.

3.martā no plkst. 9.00 līdz 9.30 ziedu nolikšana pie pieminekļa Latgales partizānu pulka kritušajiem karavīriem Balvos (individuāli).

Balvu Kultūras un atpūtas centrā

Plkst. 9.30 - 10.00 reģistrēšanās.

Plkst. 10.00 - 10.30 muzikāls sveiciens. Vīru kopa "Vilki".

Plkst. 10.30 - 10.45 uzrunas: Sergejs Maksimovs, Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs, Ina Druvieta, Latvijas Universitātes prorektore, profesore.

Plkst. 10.45 - 11.05 Mg. hist. Zigmārs Turčinskis "Arheoloģiskie izrakumi Stompaku nometnē 2022. gadā - jaunatklātās liecības par partizānu dzīvi Saliņu mītnēs".

Plkst. 11.05 - 11.25 Mg. Hist. Inese Dreimane "Ziemeļlatgales civiliedzīvotāju atmiņas – būtiska nacionālās pretošanās kustības izpētes sastāvdaļa".

Plkst. 11.25 - 11.40 Mg. philol. Evita Zarembe-Krigeria "Broņislavs Sluckis – atmiņas un fakti".

Plkst. 11.40 - 11.55 Mg.hist. Roberts Ķipurs "Pieminekļi Balvu novadā. Nākotnes perspektīvas".

Plkst. 11.55 - 12.10 Dr.habil.philol. Janīna Kursīte, dr.philol. Ingus Barovskis "LU 2022.gada ekspedīcijas Balvu novadā ieguvumi".

Plkst. 12.10 - 12.30 brīvais mikrofons.

Plkst. 13.30 - 15.00 izbraukšana uz Stompaku nometnes vietu, nokļūšana līdz nometnei (kopīgs transports no Balvu Kultūras un atpūtas centra stāvlaukuma).

Plkst. 13.30 - 14.00 pieminekļa, nacionālo partizānu ģimenei, iesvētīšana Augstasila kapos.

Plkst. 15.00 - 16.40 pasākums Stompaku nometnes vietā. Jauno bunkuru iesvētīšana, ziedu, sveču nolikšana piemiņas vietās. Muzikāli priekšnesumi – vīru kopa "Vilki".

Pērk

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspartrade.lv

IEPĒRK liellopus!
BIO liellopiem augstas cenas!
Tālr. 62003939
santijas.lv

PĒRKAM

Augošu koku cirmsas un sortimentus pie ceļa

- Meža īpašniekiem:**
- Veicam bezmaksas konsultācijas;
 - Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestigšanā;
 - Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsā

Tel/faksa informācija: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com/lv

SIA "RENEM" iepērk jaunlopus, liellopus, aitas, piena teliņus.
Augstas cenas. Visa veida apmaksas.
Informācija pa tālr. **29485520, 26447663.**

Pērk izcirstus mežus (3000 EUR/ha), cirmsas, lauksaimniecības zemi.
Tālr. 28282021.

Pērk mežus, cirmsas.
Tālr. 29419597.

Pērk lapu koku mežu ar zemi.
Tālr. 26630249.

Pērk NOZĪMĪTES, FOTOGRAFĪJAS.
Tālr. 26233662.

Pērk augošus kokus mežā, paši zāģējam, izvedam.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 20219102.

Pērk izstrādātās meža, aizsaugšanas zemes platības līdz 3000 EUR/ha.
Tālr. +371 27807412.

Apsveikums

*Lai gaisma vienmēr Tavās acīs
Kā skatiens miļš, ko citiem pasniegt vari.
Lai sirdī allaž puķu maigums lās
Un vizbulišu dāvāts pavasaris. (K.Apškrūma)*

Vismīļākie sveicieni **Vijai Pužulei** skaistajos dzīves svētkos! Lai Dieva svētība visam un mīļums no cilvēkiem, kuri līdzās katrā dzīves dienā.

Veronika un Stepans

Pārdod

Z/S "Užgava" pārdod graudus, zirņus, kartupeļus: 'Vīneta', 'Laura', 'Gala'. **Tālr. 29432655.**

Pārdod lopbarībai: kartupeļus, burkānus, cukurbietes, graudus. **Tālr. 25442582.**

Pārdod graudus: auzas, kviešus, miežus, griķus. **Tālr. 26594335.**

Lopbarības kartupeļi ar piegādi, 190 EUR/t. **Tālr. +37124803303.**

Pārdod labas govys teliņi. **Tālr. 29432655.**

Z/S "GRAČUĻI" pārdod jaunputnus, dējējvistas. Pieteikumi pa tālr. 29186065.

Pārdod baltas, brūnas dējējvistas, jaunputnus. Bezmaksas piegāde. **Tālr. 22845900.**

Skaldīta malka. Cena 50 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiēm. Ir sausā. **Tālr. 25543700.**

Pārdod labu, skaldītu malku. Ātra piegāde. **Tālr. 26425960.**

Pārdod skaldītu malku (krāmēta, arī pussausa). **Tālr. 25442582.**

Latvijā audzēta cūkgāja. Ar piegādi. **Tālr. 26326705.**

Dažādi

Vēlas nomāt lauksaimniecības zemi vai iegādāties. **Tālr. 28772537.**

LOGI. DURVIS – montāža, apdare. Tālr. 26343039, www.balvulogi.lv.

Piedāvājam dažāda veida zāģēšanas pakalpojumus visā Balvu novadā. **Tālr. 26065442.**

Artēzisko aku izveide un tīrīšana. **Tālr. 29142220.**

Dūmvadu, dabīgo ventilāciju, apkures ierīču, dūmeļu apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Celtniecības darbi, remontdarbi. Dūmu detektoru, uzstādīšana. Materiālu piegāde. **Tālr. 22363236, 20404400.**

Siltinām mājas ar ekovati, granulām un termoputām. **Tālr. 26748235.**

Līdzjūtības

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā krāšņs zieds.*

(J.Silazars)

Sāpju un skumju brīdī patiesa līdzjūtība tuviniekiem un draugiem, klasesbiedriem **VENERANDU ĀRMANI** (dzim. 1940.g.) mūžības ceļā pavadot. Viļakas ģimnāzijas 1958.gada izlaiduma absolventi

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt...*

(R.Skujina)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Indrai ar ģimenei, MĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot. Kupravas vidusskolas bijušie absolventi: Ilona, Dace, Doloresa, Aiga, Ļena

*Saņem, labā Zemes māte,
Manu mīļu māmuliņu,
Sasedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.*

Mūsu patiesa un klusa līdzjūtība **Indrai Keišai ar ģimenei, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot. **Baltinavas MMS kolektīvs**

*Laiks apstājas ar skarbu piesitienu,
Nav rītdienas, ir tikai vēju balss.
Un kādai mīļai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.*

(N.Dzirkale)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Andim Kokorevičam ar ģimenei**, pavadot **SIEVASMĀTI, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU** mūžības ceļā. **ZS "Amatnieki", ZS "Riekstiņi", SIA "Grano E" kolektīvi**

*Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs.*

(I.Lasmanis)

Izsakām dziļu līdzjūtību **Iļjanovu ģimenei, INTARU** zemes klēpī guldot. **Aijas, Lindas, Līgas ģimenes**

*Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu vienkāršu un siltu
Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt.*

(G.Selga)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Iļjanovu ģimenei un tuviniekiem, INTARU** mūžības ceļā pavadot. **Romanovu, Smoļaku ģimenes**

Pārliecinies, vai abonēji

Aduguni?!

